UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY

DEC 15 1920

Published and distributed under Permit (No. 739) autorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Massachusetts. By order of the President, A. S. Burleson, POSTMASTER GENERAL.

Tel. So. Boston 2408.

SANDARA

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Laikraštis

The Lithuanian Weekly "SANDARA". Published by the Lithuanian National League of America.
M. J. DAMIJONAITIS, Sec'y and Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $2.50
To Foreign Countries $3.00
"SANDARA"
327 E Street, Boston 27, Mass.

KAINA 5 CENTAI.

No. 45 So. Boston, Mass., Gruodžio (Dec.) 9 d. 1920 m. Metai VII

VILNIUJE PLEBISCITO NEBUS

SUOMIJA SUSITARĖ SU RUSIJA.

Lenkai Jieško Naujos Paskolos

KALTINA LENKUS.

BALACHOVIČIAUS ARMIJA GALUTINAI SUPLIEKTA

STENGIASI PALIUOSUOTI DEBS'Ą.

Lenkų Pinigai be Vertės.

ŠTABO PRANEŠIMAS.

VILNIUJE PLEBISCITO NEBUS.

Zeligowskiui duotas laikas išsinešti iš Vilniaus.

Gruodžio 4 dieną, vakare Lietuvos Atstovybė Amerikoje yra gavusi iš Kauno nuo Balučio tokį kablegramą, pasiųsta Gruodžio 3 dieną:

"Plebiscito musų sostinėje Vilniuje prie jokių aplinkybių nebus. Toksai yra visų Lietuvos gyventojų šauksmas. Tokios nuomonės prisilaiko ir musų valdžia.

Kad pagreitinus Zeligowskio likvidavimą, Lietuvos valdžia yra padariusi paliaubų sutartį su Lenkijos valdžia. Visą atsakomybę už tai, kad Zeligowskis išpildys tos sutarties išlygas, paėmusi yra ant savęs Lenkijos valdžia. Tautų Sąjungos kontrolės komisija yra pasiulinusi sudaryti neutralę zoną tarp musų ir Zeligowskio kariuomenės. Musų linija eitų nuo Jakaičių ties Varėna Vievio link į rytus nuo to miesto, toliau ant Širvintų ir Giedraičių, paliekant šiedu miesteliu neutralėje zonoje, ir toliau Dubinkių ir Joniškių link.

Zeligowskio linija prasidėtų nuo Deksnių (apie Varėną, į vakarus nuo geležinkelio Varšava-Vilnius) ir eitų ruožų per 6 iki 10 kilometrų į rytus nuo musų linijos, pasibaigdama apie Varnenus (Worniany).

Kontrolės Komisijos nariai išvažiavo šią nakt į Vilnių ir Varšavą.

Genevos Konferencijoje Lietuvos valdžia yra atstovaujama A. Voldemaro ir jo pagelbininku P. Klimo ir T. Noraus.

(Pasirašęs) Balutis.

Iki šiol dar nėra oficialių žinių apie tai, kad Tautų Sąjunga butų atsisakiusi priimti Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes Tautų Sąjungos nariais. Apie tai dar nebuvo galutino nutarimo.

Lietuvon Informacijų Biuras.

SUOMIJA SUSITARIA SU RUSIJA.

LONDONAS, gruodžio 4 d. Iš čia ateina žinia, kad vakar Finų Seimas užtvirtino taikos sutartį su Sovietų Maskoliją. Sutartis jau yra pildoma ir lytis netik ekonominių, bet ir politinių prietikių Suomijos su Rusija.

LENKAI JIEŠKO NAUJOS PASKOLOS.

PARYŽIUS, gruodžio 3 d. Iš čia pranešama, kad Lenkijos finansų ministeris pradėjo derybas su Prancuzijos valdžia, kad gauti naujos paskolos bilijoną markių. Bilijonas markių normaliu laiku reikštų $250,000,000. Kaipo paskolos gvarantiją Lenkija siulo užstatyti Prancuzijai Viršutinę Sileziją. Sako, kad Prancuzija tik tada sutiks ant šios paskolos, jei Silezija plebiscitu pati nutars prigulėti prie Lenkijos. Matomai, Lenkija jau parduoda tas šalis, kurios da jai nepriklauso. Kas-žin kiek Lenkija prašytų už Lietuvos kailį?

KALTINA LENKUS.

RYGA, gruodžio 2 d. Lietuvių Steigiamojo Seimo narys Bilinis kaltina Lenkiją tame, kad ji gundo avanturistą Želigoskį užgrobti Vilnių. "Lenkijos siekis" — sako — "yra užimti da kokį portą prie Baltiko. Delto Lenkija užsispyrė gauti Klaipėdą (Memelį) arba Liepojų (Libavą). Apart to, dvarai pažymių ir galingų "šliachcicų" yra Lietuvoje, tad Lenkijos apetitas sujušo užgrobti Lietuvą.

Tokia žinia pasklydo visasvietinėje spaudoje.

BALACHOVIČIUS NUGALĖTAS.

VARŠAVA, gruodžio 7 d. Balachovičiaus avantura pabaigta. Su 2000 savo kariuomenės likučių jis pabėgo į Lenkiją ties Minsku ir dabar yra Varšavoje ligonbutyje truputį sužeistas. Tukstantis jo kareivių atsisakė trauktis ir turbut prisidės prie bolševikų, prieš kuriuos jie pirmiau kariavo.

Taipgi užpečkin nuėjo da vienas bolševikų priešas. Žinia apie Balachovičiaus parbloškimą didei surupino M. Savinkov'ą, vadą atžagareiviškojo judėjimo Maskolijoje. Jis persitikrino, kad nedaug kiek jam gali pagelbėti toki avanturistai, kaip Denikinas, Kolčakas, Vrangelis ar Balakovičius.

LENKŲ PINIGAI BE VERTĖS.

Bekariaudama, lyg galo begraibstydama, Lenkija taip nusialino, kad jos pinigai krito žemyn ir žemyn, kol jie jau beveik jokios vertės neturi. Pereitą panedėlį, gruodžio 6 d., lenkų markė nukrito da kelis punktus ir dasiekė žemiausią kada nors pasiektą vertę: už vieną doliarį mokama net 570 lenkiškų markių.

Jan Steczkowski, kurs užėmė Lenkijos finansų ministerio portfelį vietoje pasitraukusio Dombskio, mano sumažinti Lenkijos kariuomenę, kad kiek nors sumažinus išlaidas. Dabar Lenkijai jos armijos užlaikymas atsieina 5,000,000,000 markių mėnesiui. Žadoma taipgi perorganizuoti mokesčių sistemą, kad surinkus daugiau taksų. Reiškia, Lenkija žada apkrauti da didesnėmis mokestimis lenkus, kurie ir taip jau prislėgti nepakeliamų mokesčių.

PERTRAUKA MUŠIŲ SU ŽELIGOWSKIU.

VARŠAVA, gruodžio 7 d. Derybos Lietuvos valdžios su Želigowskiu kas link pertraukimo mušių pabaigtos, daugiau kovų nėsą ir mainomasi suimtiniais — taip skelbia Tautų Lygos komisija sutaikynimui Lietuvos su Lenkja.

Nepaisant Lietuvos liaudies ir Lietuvos valdžios protestų, Tautų Lygos komisija vis kalba apie plebiscitą. Komisija vis laukia atvykstant aliantų maišyto kariuomenės, kuri bus valioje pulkininko Chartigny, Kontrolės Komisijos pirmininko. Gali buti, kad Lietuva dasileis plebiscito kai-kuriose vietose, bet laikyti plebiscitą Lietuvos sostinėje yra laikoma už įžeidimą garbės visos Lietuvos, ir Vilniuje plebiscitas galės įvykti tik blogiausiame atsitikime, su didžiausiu visos Lietuvos protestu. Ką sakyti Suv. Valstijos, jei kas sumanytų balsuoti, ar New Yorkas turi prigulėti Palestinai, ar Suv. Valstijoms?

STENGIASI PALIUOSUOTI DEBS'Ą.

CHICAGO, ILL., gruodžio 5 d. Šiandie čia prasidėjo susivažiavimas Socialistų centralio komiteto, kad dėti pastangų ištraukti E. V. Debs'ą iš kalėjimo.

Kaip žinia, Debs yra pasodintas 10 metų į kalėjimą už tai, kad karės metu jis buvo priešingas karei. Nepaisant to, kad jis sėdi kalėjime, jis buvo pastatytas į Suv. Valstijų prezidento kandidatus ant socialistų tikieto ir gavo apie 2 milijonų balsų. Socialistų partija stengiasi jį išimti iš kalėjimo, nors pats senelis Debs nenori kitaip išeiti iš kalėjimo, kaip tik lygioms su visais kitais politiškais kaliniais.

Beto, Debs'as turėjo gerą vardą pas lietuviškuosius komunistus, bet pereitą vasarą neteko jų malonės ir dabar turbut yra priskaitytas prie social - patrijotų.

LIETUVOS ATSTOVYBĖS AMERIKOJE PRANEŠIMAS.

Perimant nuo kun. Jono Žiliaus knygyną nebesurandame Liaur. Ivinskio rankraščio **"Sudna Diena ir Rojus Pragaišintas"**. Tas rankraštis buvo eilėmis parašytas ant melsvos popieros, buvo kitados apdarytas, bet apdarai nudraskyti. Puslapių apie 400. Šiuomi prašomi visi, kas tik tą rankraštį yra matęs pas ką nors, duoti žinios Lietuvos Atstovybei Amerikoje viešam Amerikos Lietuvių Knygynui, nes tas rankraštis yra šio knygyno nuosavybė.

Viešas Amerikos Lietuvių Knygynas,

Užveizdėtojas p. **Pukas.**

Britų Komisaras Lietuvai.

KAUNAS, X. 27. (Elta). Šiandien vakare atvysta į Kauną naujas Britų Komisaras Lietuvai pil. Wilton.

Savanorių Pulkas Tauragėje.

TAURAGĖ, X. 27. (Elta). Stropiai organizuojamas savanorių pulkas. Pulko štabas dar nesenai savo darbuotę pradėjo, o jau turi 200 savanorių.

Apskrities Gynimo Komitetas pasiryžęs savanorių pulką visu kuo aprupinti, o ypač karo ukio reikmenomis ir avaline.

Želigovskis Spaudžia Lietuvius.

VILNIUS, X—27. (Elta). Želigovskio "valdžia" Vilniuje per taip dar neilgą savo viešpatavo laiką uždarė jau trečią lietuvių eidžiamą lenkų kalba laikraštį "Glos Litwy".

VOKIETIJA—LENKIJOS IŠGANYMAS?

VARŠAVA, gruodžio 6 d. Buvęs Lenkijos finansų ministeris Wl. Grabski pareiškė, kad Lenkiją gali išgelbėti ekonominis susidraugavimas su Vokietija. Grabski yra aitrus Vokietijos priešas, bet bėdoje turi prisipažinti, kad be Vokietijos Lenkija negali gyventi. Lenkijai reikia visokių mašinų, Vokietijoje išdirbamų, bet kad lenkai nesuteikia su vokiečiais, tai negauna nė vokiškų mašinų.

DĖLEI PLEBISCITO LIETUVOS RYTUOSE.

Kai-kuriuose lietuvių laikraščiuose jau patilpo žinių, buk Lietuvos vald. yra sutikusi ant primesto lietuviams plebiscito kaip Vilniuje, tai ir visame Vilniaus apskrityje. Iš tos priežasties jau rašomi straipsniai, kuriuose apgailestaujama Lietuvos valdžios politika ("Sandara" No.44. "Protestuokime ir ginkimės").

Tuo tarpu iš paskelbtų oficialiai žinių yra vien tik težinoma, jog Lietuvos valdzia yra pareiškusi Tautų Sąjungai, kad jeigu jau kalbėti apie pravedimą Lietuvos Rytuose plebiscito, tai reikia nutarti, kad toksai plebiscitas turės buti padarytas ir į pietus nuo Curzono-Polko linijos tose vietose, kur lietuvių bus pakelta pretenzija, toliaus, kad į rytus nuo šios linijos negali buti plebiscito toj Lietuvos Rytų dalyje, kuri yra į šiaurę nuo demarkacijos linijos, ant kurios buvo sutikę patįs lenkai,spalių 7 dieną, š. m., butent Merkinė-Varena - Bastunai - Slobodka, atsisakydami nuo visos teritorijos į šiaurę nuo šios linijos, o tuomet ir nuo Vilniaus ir jo apskričio ir pagaliaus jog dėlei plebiscito pravedimo reikalinga, kad Lietuva butų de jure pripažinta, kaipo nepriklausoma valstybė.

Tokios tat buvo Lietuvos valdžios pastatytos sąlygos. Iki tos sąlygos nebus išpildytos, negali buti kalbos apie plebiscitą. Negalima klausti gyventojų, ar jie nori prigulėti prie Lenkijos, kuri yra visų valstybių pripažinta, kaipo nepriklausoma ir priimta į Tautų Sąjungą, ar prie Lietuvos, kurios laikinoji valdžia yra Kaune, nes toksai paklausimas lengvai gali buti iškreiptas ir gyventojų suprastas šiaip, ar jie nori prigulėti prie nepriklausomos Lenkijos ar vėl grįžti prie senosios Rusijos, prie bolševikų arba prie vokiečių. Atsakymas ant šiaip pastatyto klausimo gali išeiti tik Lenkijos naudai.

Todel, jeigu norime, kad kur nors butų plebiscitas, reika pirmiausia, kad visos valstybės, kurios yra Tautų Sąjungoje, pripažintų de jure Lietuvą, kaipo nepriklasomą valstybę. Toksai pripažinimas reikia turėti ir iš Suvienytų Valstijų valdžios, kuri nors oficialiai prie Tautų Sąjungos nepriguli, bet daug nusveria visuose tos Sąjungos nusprendimuose. Pagaliaus prie šios Tautų Sąjungos ikišiol nepriklauso musų kaimynės valstybės, kaip Rusija, Vokietija, Latvija, kurių balsai kaipo musų kaimynų turėtų buti ir-gi svarbūs.

Tokius tat naujus klausimus prisieina išryšti, jeigu jau norima kalbėti apie Tautų Sąjungos nusprendimo pildymą. Savaime supratama, jog Zeligowskio kariuomenė pirmiausia tur but iš Lietuvos iškraustyta, o tuo tarpu dar šiandien ji tebesėdi Vilniuje ir Tautų Sąjungos kariuomenė, jau žadėjusi nuvykti Vilniun, dar ikišiol tebelaukia, kuomet Lietuvių kariuomenė galutinai išvys iš Vilniaus tą užsilikusį Vilniuje "lenkų poną".

Tokiu budu iki plebiscito dar tolimas galas ir šiandien priseina atkreipti visą atydą į tinkamą Lietuvos reikalų nušvietimą, į agitaciją tarp pačių Lietuvos Rytų gyventojų. Reikia varyti darbas ne tik šioj Lietuvos pusėje, kame nėra lenkų, bet ir anoj pusėj, kame sėdi Zeligowskis. Toksai agitacijos darbas ypač svarbus Lenkų okupuotoj Lietuvoje. Lenkai pasigyrė, jog asignavę yra šiam agitacijos darbui dvidešints milijonų savo lenkiškų markių. Tam darbui reikia paukuoti kiek ir Amerikos lietuvių doliarių.

Atvykęs Amerikon iš pat Vilniaus d-ras D. Alseika yra suteikęs linksmių žinių, butent, kad persikėlus Lietuvos valdžiai Vilniun, dar prieš ateisiant Zeligowskui, Vilniuje įvykęs iš visos Rytų Lietuvos valstiečių suvažiavimas, kuriame dalyvavę valstiečiai iš tolymų nuo Vilniaus kaimų ir kurie nors ir yra pamiršę lietuvių kalbą, bet tvirtai yra pasiryžę ginti Lietuvos valstybės reikalus. Sutvirtinimui jų valstybinio nusistatymo reikalinga leisti laikraštis, skleisti įvairus atsišaukimai, siųsti agitatoriai. Tokiai agitacijai skleisti Lenkų okupuotojoj Lietuvoj reikalinga lėšų ir tai tuoj, neatidėliojant, nes jau lenkai agituoja ir net gyrėsi turį tam tikslui pinigų. Lietuviai negali pasilikti su savo darbu užpakalyje ir todel d-ro Alseikos darbas turbut plačiai paremiamas. Jis renka aukas, kad sukėlus pačių Vilniaus apskričio valstiečių susipratimą, kad sutvirtinus jų nusimanymą, jog jie privalo dėtis ne su lenkų dvarininkais, bet su Lietuvos liaudimi, kuri stoja ir už jų pačių reikalus.

Lietuvos Informacijų Biuras.

GENERALIO ŠTABO PRANEŠIMAI.

1920—XI—4.

Naktį iš lapkričio 2 d. į 3 d. lenkai atakavo musų užtvarą Smalvuose (Ežerėnų kryptin), bet buvo atremti. Vakar dešiniajam ir kairiajam Vilijos krantuose žvalgų susirėmimai.

Į Vilnių atvyko naujos lenkų dalys.

Kitur nėra atmainų.

20—XI—5.

Kairiamaje Vilijos krante Panerių ruožte apie 16 val. įvyko žvalgų susišaudymas. Dešiniajam Vilijos krante Musninkų krptimi lenkai vakar apie 23 val. ėmė pult musų poz.Iš priešininko pusės intensingai veikė artilerija ir kulkosvydžiai. Sutikti musų artilerijos ir kulkosvydžių, puolikai pasitraukė.

Ežerėnų kryptimį žvalgų susirėmimai.

Kitur nieko ypatingo.

20—XI—6.

Vakar, 4 v. ryte, lenkai paėmė Linkmenų ir Labanoro miestelius. Naktį lenkai bandė pulti Sketerių kaimą, tačiau artilerijos ir šautuvų ugnimi buvo atmušti.

Dieną lenkų aeroplanai metė bombas Kauno ir Kaišedorių ruožtuose. Pastarajam punkte lenkai kulkosvydžiais apšaudė musų sanitarinį traukinį, bet jokių nuostolių nepadarė.

20—XI—7.

Kairiajam Vilijos krante vakar įvyko sustiprintų žvalgybų susirėmimai ties Markovščizna. Musų pusėje nuostolių nebuvo.

Dešiniajam Vilijos krante vakar taip pat buvo žvalgų susirėmimų. Iš Labanorų ir Linkmenų lenkai buvo išvyti.

Vakar apie 13 val., buvo atskridę ties Kaunu du lenkų orlaiviai. Vienas jų numetė tris bombas ties angarais. Vienas musų kareivis sunkiai sužeistas ir vienas lengvai. Musų artilerija ir pasikėlę orlaiviai lenkų orlaivius nuvijo.

Kitur nieko ypatingo.

20—XI—8.

Kairiajame Vilijos krante lenkai vakar apie 10 v. buvo prisiartinę prie musų pozicijų ties Salkininkais, bet musų artilerijos ugnimi buvo nuvyti. Apie 18 val. priešininko artilerija apšaudė Padvaronių kaimą ir 208 aukštumą. Kiek vėliau lenkų sustiprinta žvalgyba atakavo musų užtvarą ties Gieceniškiais, bet buvo atmušta.

Dešiniajame Vilijos krante žvolgų susirėmimai.

Kitur nieko ypatingo.

20—XI—9.

Vakar lenkų viena kuopa su kulkosvydžiais puolė musų sargybą ties Padvaronimis, bet musų ugnies buvo nuvyti.

Ties Užulėjais lenkų 221 raitelių pulko dalys stengės apsiausti musų žvalgus, bet buvo išsklaidyti. Trys jų raiteliai ten buvo nukauti.

Dešiniajame Vilijos krante visu frontu stiprių žvalgų partijų susirėmimai.

Vakar 15 val. lenkų šarvuotas traukinys buvo prisiartinęs prie Turmonto, bet apšaudytas, pasitraukė atgal.

Kitur nieko ypatingo.

20—XI—10.

Kairiajam Vilijos krante apie 16 val. lenkai atakavo Padvaronių kaimą, bet buvo atmušti. Vėliau jie tą patį kaimą apšaudė artilerija.

Dešiniajame Vilijos krante vakar apie 4 val. lenkų vienas batalionas su batarėja pradėjo pulti Giedraičių kryptimi. Priešininkui buvo pavykę paimti Pustilkų ir Santakų kaimus. Apie 10 val. musų dalys kontrpuolimu vėl lenkus iš paminėtų kaimų išvijo. Tame ruožte Dubikių ir Joniškio kryptimi lenkai apie 9 val. taip pat buvo pradėję pulti ir kiek pastumė musų pryšakines dalis atgal. Kontrpuolimu priešininkas buvo vėl nuvytas. Jo rankose pasiliko tik Maldžiunų kaimas. Kovos nutilo tik apie 22 val.

Kitur nieko ypatingo.

Gen. štabo Viršininkas,

Pulk. KLEŠČINSKAS.

("Karys").

A.L.T.S. Reikalai.

PRIIMTOS AUKOS "SANDAROS" ADMINISTRACIJOS.

Prisiųsta A. L. T. S. VII Seimui New York'e:

"Sandaros" skolų išmok $347.00
Lietuvos Šauliams 37.00
L. P. Sąjungai 5.00
L. G. Draugijai 2.00
A. L. T. Sandaros Fondan 26.00
Prisiuntė 55 kp. narys J. Aleksaitis "Sandarai" .. 1.00

Viso $418.00

M. J. DAMIJONAITIS,
A. L. T. S. Administr.

ĮSTOJO NAUJI NAIRIAI Į A. L. T. SANDARĄ:

Prie 6 kp., Silver Creek, Pa.: Jurgis Elinauskas, M. Gataveckas, Jurgis Janušauskas, Andrius Jarmaka, Tamas Stasiulevičius, Ant. Špokas, Pranas Zelionka, Jonas Žerdeckas.

Prie 10 kp., New Haven, Conn.: Juozas Šukauskas.

Prie 71 kp., Torrington, Conn.: Petras Ramonas.

M. J. DAMIJONAITIS,
A. L. T. S. Sekret.

ATSIŠAUKIMAS!

Į New York ir New Jersey Valstijos Sandariečių Kuopas.

Kiek laiko atgal Patersono Sandariečių 28 kp. buvo pakėlus klausimą tvėrime sandariečių Apskričio N. J. ir N. Y. valstijų. Į Patersono sandariečių atsišaukimą atsiliepė Newarko sandariečių 19 kp. ir buvo sušaukus suvažiavimą, kuris įvyko 28 d. lapkričio, mieste Newark'e. Suvažiavime dalyvavo 2-jų kp. atstovai: Patersono ir Newark'o ir buvo svarstyta sekanti dalykai: Ar reikalinga tverti viršminėtose valstijose sandariečių apskritys? Surasta reikalinga. Ir tapo išrinkta liglaikinė apskričio valdyba iš sekančių ypatų: pirmininkas M. Truska, iždininkas F. Faltinaitis, užrašų sekretorius Pr. Biliunas.

Suvažiavime delegatai nutarė sekančius dalykus:

1) Atsišaukti į N. J. ir New York'o valstijų Sandaros kuopas ir užkviesti dalyvauti sekančiame suvažiavime, kuris įvyks Sausio mėnesyje, 1921 m., trečią nedėldienį, mieste Newarke, 180 New York Ave. Pradžia 1 v. po pietų.

2) Parašyti laiškai viršminėtų valstijų Sandaros kuopoms, kad dalyvautų viršminėtame suvažiavime.

Gerb. sandariečiai viršminėtų valstijų malonėkite išrinkti delegatus į Sandaros apskričio suvažiavimą. Kuriems bus patogu, malonėkite dalyvauti visi. Labai butų pageidaujama, kad prisidėtų New Yorko ir Brooklyno sandariečių kuopos prie tvėrimo N. J. valstijos sandariečių apskričio. Tad rengkitės visi prie darbo.

Širdingai užkviečiame, liglaikinė Sandaros apskričio valdyba:

Pirmininkas **M. Truska,**
Iždininkas **Fr. Faltinaitis,**
Už. Sekr. **Pr. Biliunas.**

P. S. Platesnių inforfmacijų apie S. apskr. tvėrimąsi kreipkitės šiuo adresu: **62 Lafayette St., Paterson, N. J.**

SANDARIEČIŲ KOVA SU NIEKADĖJAIS!

Po šio VII Seimo mes visi A. L. T. S. nariai bei narės turime sukrusti veikti. Pirmiausia atsišaukiu į A.L.T.S. N.A. apskritį. Broliai ir sesutės, sandariečiai, geriausią progą turime. Gerb. Dr. D. Alseika tik-ką atvažiavo iš Lietuvos ir važinės su prakalbomis po Naująją Angliją pirmiausia. Gerb. daktaras atvažiavo į S. V. lietuvių kolionijas su Vilniaus apskričio šelpimo reikalais, taip-pat ir politikos reikalais, t. y. Lietuvos Valstiečių Sąjungos. A. L. T. S. VII siemas užgyrė V. S. ir susiartino su ja, kad veikti išvieno. Mes visi gerai žinome, kad V. S. darbuojasi mums visiems gerai žinomi sandariečiai ir V. S. tokį pat tikslą turi, kaip ir A.L.T.S."eiti ko prieplačiausios demokratijos" Tad mes turime varyti plačią agitaciją už savo partiją, ir kad lig ateinančio Seimo turėtume apie dešimtį tukstančių narių. Lietuviai ir lietuvaitės, kurie dar neprigulite prie A. L. T. S., tad kaip bus Sandaros prakalbos jusų kolionijoje, eikite ir prisirašykite, o jeigu kurioj kolionijoje nėra, tai atsikreikite į A. L. T. S. Centro Valdybą, o jums su mielu noru pagelbės sutverti. Kodel reikia prigulėti prie A. L. T. S.?

Todel, kad A. L. T. S. yra demokratiškiausia partija iš visų Amerikoje egzistuojančių partijų, antra, tai tik viena partija ką yra, kuri pildo Lietuvos žmonių valią. Atsišaukus Lietuvos Valdžios Misijai Amerikoje, kad butų visi Amerikos lietuvių fondai perduoti į L. V. M. rankas, tik A. L. T. S. per VII Seimą perdavė Neprigulmybės Fondą. O ką kitos partijos padarė? Vadinamų kr. demokratų partija už tai didžiausį balsą pakėlė savo abaze prieš Lietuvos darbo žmonių Valdžios atstovus Amerikoje. Tik apsvarstyki, mielas darbo žmogau! Tik už pareikalavimą, kad visos aukos, įplaukusios į kr. dem. Fondą, butų žinioje L. V. Misijos, jie pakėlė per savo spaudą didžiausią riksmą. O kas-gi butų, jeigu pareikalautų visų nuodėmių ir jeigu jie užimtų Valdžios vairą? Tada, mielas darbo žmogau, iš laisvos Lietuvos susilauktum penkiolikto amžiaus. Tad visi, kurie norite kvėpuoti laisvai ir padėti Lietuvos žmonėms išvyti lauk iš musų gimtinės visokios rušies priešus, stokite į eiles A. L. T. S.! O jus, kurie jau paregėjote žvaigždutę šviesos, kalbinkite ir raginkite tuos, kurie dar nepriguli prie A. L. T. S. ir tuojaus prirašykite!

A. J. GOTOUTAS,
A. L. T. S. N. A. vice-pirm.

P. S. Prijaučianti A. L. T. S. laikraščiai malonėkite perspausdinti.

REZOLIUCIJA.

Amer. Liet. Tautinės Sandaros 33 kuopos susirinkime, laikytame 22 d. lapkričio, 1920 m., po No. 1008 Washington St., Norwood, Mass., vienbalsiai nutarta išnešti sekančią rezoliuciją Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų stočiai, Norwood, Mass:

KADANGI vietos Bonų stotis kiek laiko atgal išnešė papeikimo rezoliuciją Lietuvos Misijai, kam Misija užsiima aukų rinkimu, ir buk tuomi trukdo bonų pardavinėjimą, ir

KADANGI lenkams antru kartu užėmus Vilnių ir lendant gilyn į Lietuvos žemę vėl išnaujo Am. lietuviai pradėjo skaitlingai pirkti Liet. Laisvės Pask. Bonus, reikšti protestus ir rinkti aukas Lietuvos apsigynimui, ir

KADANGI minėtos bonų stoties sekretorė pranešė minėtam Am. Liet. T. Sandaros susirinkimui, kad Lietuvos Misija kartas nuo karto prisiunčia stočiai laiškų, raginant kaip galint darbuotis, rengti viešus susirinkimus pardavinėjimui bonų, išnešti protesto rezoliucijas ir t. t., ir

KADANGI vietos stotis tuomi tarpu jau suvirš keturi mėnesiai nieko neveikia, ir

KADANGI minėtą bonų stotį įsteigė bendrai krikščionys demokratai (klerikalai) ir tautininkai, sandariečiai, bet, dėja, tautininkai, budami mažumoje stoties komitete negali stotį pakreipti gerojon pusėn,

Todel atsižvelgus į virminėtus faktus ir Lietuvos sunkią padėtį A. L. T. Sandaros 33 kuopa

NUTARĖ reikalauti vietinės Liet. Laisvės Pask. Bonų stoties, kad stotis karts-nuo-karto rengtų viešus susirinkimus ir leistų visuomenei, kuri yra pirkusi L. L. P. Bonų svarstyti Lietuvos likimą ir pačios stoties užduotį spręsti. Jei minėta stotis neatsizvelgs į A. L. T. Sandaros 33 kp. reikalavimą, tai kuopa, kuri yra dalininkė Bonų stoties bus priversta imtis kitokių įmonių.

Pirm. **And. Jankunas,**
Rašt. **Juozas Pašakarnis,**
Kas. **Izabėlė Vasiliauskienė.**

PRANEŠIMAS.

A. L. T. S. kuopoms Binghamton, N. Y., Pittston, Pa., Wilkes Barre, Pa., Kingston, Pa., Plymouth, Pa. ir aplinkinių miestelių kuopoms.

Pirmas susivažiavimas organizuojamo A. L. T. S. Apskričio įvyks: **12 d. Gruodžio,** 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa., **10 val. išryto pradžia.**

Iš centro miesto imkite Troop St. karą arba Carbondale.

Vardan Komisijos:
V. A. Kerševičius.

AUKOS.

Aukos Lietuvos Šauliams nuo A. L. T. Sandaros Seiminių prakalbų per Lietuvos Piliečių Sąjungos iždininką Širvydą:

Juozas Ambraziejus ir šeimyna $50; Jonas Marcinkevičius, Antanas Tverbeiza, Antanas Damušas, Antanas Stankevičius, Pranciška Bukšnaitienė, Juozas Šimonis, Augustinas Šimonis, Elžbieta Benedikevičienė, Juozas Ambraziejus (antrą sykį), Jonas Vileišis, Juozas Sabulis, Pranas Raškinis, Kazimieras Bagdonas, Petras Naujokas, Kazimieras Kontrimas, Kazimieras Tipėnaitis, Antanas Ramanauskas, Ksaveras Strumskis, J. Neverauskas, Balt. Mičas — po vieną šautuvą arba po $10. So. Bostono A. L. T. S. 7-ta kuopa $33. Šaulių amunicijai: Antanienė - Kazlienė ir J. Sagevičius — po $5.; Newhavinietis, J. Litvaitis, A. Stankevičius, V. Badinavičius, X — po $2; J. O. Širvydas, T. Petrauskas, K. A. Garmienė, D. Jonaitis, J. Genaitis, N. J. Paukštis, J. Kazlas, J. Šimonis, A. Šimonis, M. Žvirblis, Eva Butkus, V. Kasparaitis, M. Višniauskienė, K. Pačėsa, J. Giebas, J. Maselis, J. Ambrazaitis, M. Strupienė, E. Ragaišienė, P. Povilionis, P. Bukšnaitienė, J. Blužas, A. Digrys, K. Širvydienė, T. Klimašauskienė, S. Žvirblis, P. Akucevičius — po $1. Smulkių $6.28. Viso $337.28.

Bonai parduoti.

Pirko ant vietos ir paskiaus "Vienybėje" atsiėmė: Pius Mačys $500; Pranciška Bukšnaitienė $100; Baltrus Mičas, Jonas Raščius, Petras Mikolainis, Juozas Alkevičius, Juozas Giebus— po $50.

Dalinai įmokėjo: Rapolas Vaičiulis, Bronė Dragunienė — po $100.

Pasižadėjo: Juozas Ambraziejus $100; Jonas Lauciškis, Jonas Anumavičius, Kasaveras Strumskis, Osvaldas Lauciškis—po $50.

Viso bonų išpirkta, užpirkta ir pasižadėta ant $1350. Viso aukų — 337.28. Viso tą vakarą, $1687.28.

AUKOS surinktos Šauliams, Operėtės Draugijos vakarėlyje, prakalbus D-rui Alseikai, lap. kr. 27:

J. Blužas $5; J. Šimaitis, J. Trinkunas, V. Kasparaitis — po $2; P. Andrius, A. Dičmonas, A. Stankevičius, Mindaugas Širvydas, p. Bernotavičienė, P. Povilionis, Z. Drumskis, V. Daunora, J. Pankevičia, A. Šimonis, J. Šinomis, M. Bush, Aldona Raškinis, Isabėlė Sadauskas, J. Juravičius, J. Anumavičius, P. Jankus, P. Svetra, P. Klimašauskas, K. Diokey, M. Lankus, J. Galeckas, J. Junevičius, J. Guzevičius, K. Pusnikas, J. Virbyla, V. Struogis, A. Varnys, Amsterdamietis, p. Garmienė, A. Bartuševičius, J. Danilevičius, A. Lučka, P. Barkšnaitienė, A. Račiunas, P. Rebažinskas, A. Šaulys, J. Digrys, K. Dumblienė, K. Jankus, p. Vilkauskas, J. Gelgota, p. Vaičiulevičiutė, S. Culauskas, J. Stankaitis, A. Navickas, J. Rakešius, J. Milkeris, A. Šrupskis, V. Rašimas, K. Vasauskas, P. Tikaiža, P. Kazlas, J. Baniulis, J. Slavickas, O. Narvydas, V. Norvaišiutė, p. Ginaitienė — po 1. Smulkiai $62.66. Viso $131.66. Perduota per A. L. T. S. ir Operėtė Draugiją Lietuvos Misijai.

Prierašas Redakcijos: Aukuotojų varduose galėjo buti praleidimai, kaip mes sprendžiame iš mums priduotųjų neaiškių ir ant greitosios surašytų lakštelių.

Iš A.L.T.S. Veikimo

DAYTON, OHIO.

Apie Dayton'o vidurinės sriovės darbuotę tai laikraščiuose visai nieko nesimato, rodosi, kad jų visai čionai nėra arba visai nieko nesidarbuoja. Turių pasakyti, kad yra nors nedidelis burelis, bet neatsilieka nuo kitų darbuote Lietuvos laisvei. Vidurinės sriovės žmonės susispietę daugiausia prie S. L. A. 105 kp. ir A. L. T. S. 34 kp. Pirmoji yra paaukojus apie 600.00 dol. visokiems tautos reikalams ir šiuosi metuose nupirko L. L. Paskolos 2 bonų po 50.00 dol., kuriuos dabar paaukojo Lietuvos apsigynimui. A. L. T. S. 34 kuopa, susitvėrus vos kovo 28 d., 1920 m., pereitą vasarą rengė apie tris išvažiavimus, bet del lietingų dienų mažai pelno turėjo, o ant paskutinio turėjo dadėti trisdešimtį doliarių su viršum, todel neturėjo iš ko aukuot Lietuvos apsigynimui iš iždo. Bet spalio 31 d., 1920 m., laikytame kuopos susirinkime užsiminus apie Lietuvos kovą su lenkų bandytais ir paraginus aukuoti pagal išgalę, tuojaus pasipylė dešimtinės, penkinės ir sumetė suvirš šimtą doliarių. Taipgi reikia pažymėti, kad daug sandariečių aukojo klerikalams tam pačiam tikslui.

Lapkričio 25 d. A. L. T. S. 34 kuopa turėjo gražų šokį su bazarų, kuris tęsėsi nuo antros valandos po pietų iki pusės po vienuolikos. Prisirinko gražaus jaunimo visokių tautų, daugiausia Austrijos vokiečių. Kadangi lietuviškosios jaunuomenės didžiuma yra po vietinio kunigo skvernu, tai kunigas ir prigraudoji neiti į Sandariečių šokius. Bet kai-kurios lietuvaitės pasakė: mes tėvo - motinos kaip-kada nepaklausom, o ką kunigas mums gali pasakyti, kur eiti pasišakti, o kur ne. Ir atsilankė burelis ir lietuviškos jaunuomenės. Dar man nėra žinoma kiek pelno kuopa turėjo, bet manau, kad liks kelios dešimtys dol. ir pakels kuopos iždą.

Kuopos valdybon kitiems metams išrinkta pirm. A. F. Gedraitis, raštininku V. Adomaitis, kasierius A. Gricius. Manau, kad naujoji valdyba gerai pasidarbuos Sandarai ir 34 kuopai.

T. A. Sakaitis.

TORRINGTON, CONN.

Sandariečių 71 kuopos lapkr. 25 d. buvo surengta vakarienė su dailiausia muzika, šokiais ir dainelėms. Vakarienės laike M. T. Karosas pasakė keletą žodžių: aiškino sandariečių darbavimąsi ir kvietė visus pristoti, kad galėtume daugiau 1921 metais pagelbėti broliams ir sesutėms, tėvynėje vargstantiems. Paskiaus kalbėjo Juozapas Zarckis apie šaulių kariuomenę ir kvietė visus dailiai valgančius sandariečius nepamiršti savo brolių tėvynėje, kurie ginas nuo visokių priešų, ir paaukuoti kas kiek gali šaulių kariuomenei.

Šie aukojo po 1 dol.: A. Stanaitis, W. Marčulinas, J. Branuauskas, W. Vitukinas, J. Grigas, W. Kraučelis, M. Seliutė, A. Grigaliunas, M. Civinskienė, J. Karosas, Gen. Mankštutis, K. Bruzinskas, A. Kraučelis, A. Ramonas, J. Zarskis, S. Mizaras. Po 50c.: A. Vokietaičiutė, J. Rinkis, J. Hozabonas, J. Makštutis. Smulkios aukos $1.35. Viso $10.85.

A. L. T. S. 71 kp. pirmininkas,
A. Grigaliunas.

EDWARDSVILLE IR KINGSTON, PA.

Jau metai sukako, kaip čion rupestingumu gerb. K. Norkaus ir čionaitinių gerų tėvynainių susitvėrė Am. L. T. Sandaros 69 kuopa. Išpradžių augo gana sparčiai, kaip nariais, taip ir darbais. Į keletą mėnesių pasiekė apie 80 narių, įsteigtas knygynėlis, surengta prakalbų ir šiaip pasilinksminimo vakarėlių. Vasarai atėjus, musų sandariečiai užmiršo lankyti knygynėlį, nustojo lankyti susirinkimus. Žodžiu sakant, padėjo Sandaros reikalus į šalį, atsiduodami vien tik vasaros meto gražybėms. Tiesa ne visi taip pasielgė. Nors susirinkimų reguliariškai ir nebuvo, bet visgi savo mėnesines mokestis nors ir ne taip skaitlingai užsimokėjo. Atėjus rudeniui, kuomet vėl paputė šaltas šiaurės vėjalis, rodos, kad mus tik tas ir vėl privertė lankyti susirinkimus. Pradėjom atbusti iš vasaros miego, pradėjom žiurėti į ateitį ir daboti geriau Sandaros reikalus.

Bet ar tai darysim tik per žiemą, o vasarai atėjus vėl viską užmiršim? Ne! Tikiu, kad tarsime visi, kaip vienas, kad — ne! Nejaugi mes visai maži vaikai, kad palikę namus eitume žaisti, o kuomet nusibosta žaisti sugrįžtum vėl prie namų?

Sandaros principai, tai lietuvių tautiškas, politiškas ir kulturiškas namas, kuriame gyvena geros valios tėvynainiai, tai yra tie, kurie myli demokratišką laisvę, kulturą, apšvietą, tėvynės meilę ir t. t. ir t. t.

Todel, brangųs edwardsviliečiai ir kingstoniečiai, skubėkim rašytis prie Am. L. T. Sandaros ir su geros valios tėvynainiais žengkime sykiu, skaitykime jos principus ir lankykime susirinkimus ko skaitlingiausia, nesustodami nė vasarą nė žiemą.

Am. L. T. Sandara stovi jau ant plataus vieškelio. Todel reikia tikėtis, kad šio Seimo trimitas surikiuos sandariečius žengti nuolat pirmyn, pirmyn! Šiandien ir už Lietuvos Laisvę kovojimas eina ant pat kalno viršaus, ir sandariečiai, mylėdami laisvę, turime prisidėti prie iškovojimo jos. Taigi ir mes, sandariečiai 69 kuopos, baigdami senus 1920 metus ir pradėdami naujus, stokim prie naujo darbo, žengdami nuolat pirmyn: "Ir šviesa ir tiesa mus te lydi!"

S. M.

SCRANTON, PA.

A. L. T. S. 65 kp. Susirinkime, laikytame 21 d. Lapkričio, delegatas į A. L. T. S. Seimą tapo išrinkta: K. Garmus. Antra, tapo nutarta rengt prakalbas tą dieną, kaip įvyks A. L. T. S. kuopų delegatų suvažiavimas.

Suvažiavimas įvyks 12 d. Gruodžio, išryto, 6 v. vakare, bus prakalbos. Kalbės Dr. D. Alseika, tik-ką atvykęs iš Lietuvos.

Delegatais nuo vietinės kuopos tvėrimui šios apielinkės A.L T. S. apskričio tapo išrinkti sekanti: K. Garmus, K. Zorskis ir V. A. Kerševičius.

Koncertas ir balius yra rengiamas ant 28 d. Gruodžio. Dainininkų bus net iš New York, N. Y. Rengiama kas nepaprasto.

Beje, A. L. T. S. 65 kp. surengė krutamų paveikslų vakarą L. F. B-vei. Pelno liko $17.40, kurie tapo paskirti Lietuvos Šauliams ir pasiųsti L. Misijai.

V. A. Kerševičius.

SUSIRINKIMAI.

DETROIT, MICH.

A. L. T. S. 29 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks 19d. gruodžio, 2:30 val. po pietų, po No. 185 Jos Campan, kampas Frederick gatgių. Visi nariai (neišskiriant ir visų valdybos narių) butinai privalotė pributi. Yra daug svarbių reikalų aptarti. Valdybos rinkimai sekantiems metams ir t. t.

29 kp. pirm. **P. A. Račkauskas.**

SILVER CREEK, PA.

Susirinkimas.

Malonėkite atsilankyti į susirinkimą A. L. T. S. 6 kuopos, Silver Creek (New Phil'a), kuris bus antrą nedėlią, 12 gruodžio, pas J. Klimaitį. Visi nariai bukite, ir reikia užsimokėti užvilkti mokesčiai ir mėnesinės už organą. Ir atsiveskite naujų narių.

PROTESTAS.

Edwardsville ir Kingston, Pa.

Laukričio 7 d., laikytame susirinkime draugijų ir kuopų atstovų, tapo išnešta protesto rezoliucija:

KADANGI klerikalų varoma agitacija dideliai kenkia pardavinėjimui L. L. P. Bonų, taip pat demoralizuoja liaudį ir priešinasi Lietuvos Atstovybės sumanymams,

RANDAM gyvu reikalu išnešti protestą prieš klerikalų daromus nepamatuotus užpuolimus per "Draugą" ir "Darbininką" ant Lietuvos Misijos ir Atstovybės Amerikoje: butent ant gergiamų atstovų, p. J. Vileišio ir p. P. Žadeikio. Mes Kingstono ir Edwardsėillės lietuvių draugijų ir kuopų atstovai protestuojame prieš klerikalų daromus užsipuldinėjimus ant Lietuvos atstovų. Mes reikalaujame, varde teisybės, žmoniškumo ir tėvynės meilės, kad klerikalų varoma purvina ir nešvari, nešanti blėdį Lietuvos valstybei, agitacija butų sustabdyta.

Šiuomi Lietuvos atstovams g. J. Vileišiui ir p. P. Žadeikiui ir kun. J. Žiliui reiškiame jų darbams pilno pasitikėjimo, remiame ir remsime Atstovybės sumanymus ir tversime skyirų Lietuvos Piliečių Sąjungos.

Pasirašo atstovų komitetas:
Pirm. S. TAMIALIS,
Iždi. S. PAUKŠTIS,
Rašt. A. KRAUZLIS.

Draugijų ir kuopų atstovai:
STASYS URBONAVIČIUS,
ARNOLDAS KLIVIS,
J. JANUŠONIS,
JOHN GIBAVICZ,
ŠIMAS MATULEVIČIUS,
S. TAMULEVIČIUS,
ANTANAS MUCKUS,
ANTHONY J. SOROKA.

PASKUTONĖS POLITIKOS VALANDOS.

Lietuva su Vilnium ir Klaipėda.

KAUNAS, X. 27. (Elta). Prancuzų naujasais Ministeris Pirmininkas Leygues pasikalbėjime su musų Užsienių Reikalų Ministeriu Purickiu pareiškė, kad Prancuzų Valdžia esanti griežtai nusistačiusi prieš lenkų politiką ir vartosianti visas priemones lenkų imperialistiniem siekiniam suvaldyti. Prancuzų valdžia palaikanti nepriklausomą Lietuvą su Vilnium ir Klaipėda.

Ir Mes Kalti...

Feljetonas.

Buvo šaltas rudens vakaras. Gatvėmis vaikščiojo žmonės, ir kiekvienas vis skubinos. Mat buvo šalta. Apgyventomis lietuviais gatvėmis buriais traukė žmonės kalbėdamiesi apie misijas ir ėjo į didelį maną su augštu bokštų, t. y. į dievnamį, kad išgirdus augščiausio žodžius per misijonieriaus lupas. Taip ir aš pasiėmus didelę knygą ir ražančių traukiau į paskirtą vietą, kur buvo misijos.

Toli gyvenau, na ir pasivėlinau. Įeinu į dievnamį — žmonių pilna, kimšte prikimšta. Dar, ant laimės ir man pasitaikė gauti sėdynė. Toli priekyje buvo altorius. Prie altoriaus ant iškeltos eskadrukės stovėjo kryžius, ant kurio prikaltas atpirkėjas griešno svieto. Palei kryžiaus stovėjo vidutinio amžiaus vyras dailiai apsiskutęs neperdidelis ir neperriebus. Apsivilkęs ilgu žiponu, kuris ištolo išrodė juosvas, susijuosęs mazguota virvę su ilgais kutais. Prie krutinės prisilipdęs sidabrinį blinuką pavidale širdies, už juostos užsikišęs nemažą kryžių, ant kurio buvo prirakintas bei prikaltas atpirkėjas. Tai taip atrodė griešno dvidešimto amžiaus Dievo žodžių bei minčių bastytojas — misijonierius.

Misijonierius buvo lietuvis, tai, žinoma, parupo priminti ir apie Lietuvos vargus bei nelaimes iš ko jos paėjo ir nuo ko Lietuva papuolė po priespauda kitų, delto, mat, kad atsitolino nuo Dievo. Ir už tai turėjo kentėti ir tebkenčia dideles nelaimes. Taip, manau sau, tai tikrą tiesą sakai. Lietuviai ir papuolė į kitų nalaisvę, kada atsižadėjo garbinti savo Dievą. Pradėjo garbinti Dievą, paeinantį nuo lenkų ir įpuolė į didelę nelaimę ir vargus, kuriuos tebkenčia ir dabar. Toliaus — ir dabar lietuviai kenčia nuo savo priešų (lenkų) todel, kad nepripažįsta ir atsitolina nuo tikrojo Dievo. Na ir,manau sau, suprask dabar tikrąjį Dievą: Lenkai tiki tam pačiam Dievui ir lietuviai. Ir jie (lenkai) užpuldinėja ant lietuvių ir kotavoja juos. Toliaus — mes ir esame kalti Lietuvos nelaimėje. Tad pulkime prieš Augščiausį ir melskimės prie jo už mano - musų vienminčius. Visi susirinkusieji suklupo ir nulenkė galvas — poteriauja. Šale manęs sėdėjusi senukė su ašaromis akyse prabylo į mane: "Aš tai nesiklaupsiu, nes per visą savo amžių dirbau tėvynei ir neesmu kalta užpludime lenkų, visoms savo jiegoms gelbėjau nuo priešų! Ne, nesiklaupsiu..." Paskui apsidairė senutė ir pamato, kad tik mudvi esame nekalti, nes visi, išskyrus mudvi, klupojo. Ir prabilo senukė verksmingai į mane: "Gal ir Lietuva liks laisva, nustojus garbinti polską Dievą...."

Antuose,

Ką Jus manote apie šiuos Atsišaukimus?

Neseniai man prisiųstas atsišaukimas iš Lietuvos nuo pilnai patikėtino asmens, kurs rašo laiške, kad tai nėsama provokacijos, o ėsama tikrai rimtas atsišaukiamas. Štai kaip jis skamba:

Lietuvos ir Baltarusijos Komunistų Partija.

VISŲ KRAŠTŲ PROLETARAI, VIENYKITĖS! . .

Draugai kareiviai!

Laikas jau mums susijungti su Rusija. Ilgiau laukti negalima. Kauno Buožių Seimas išdalino darbininkams ir kareiviams dalį dvarų ir rengiasi visus dvarus išdalinti. **Neduokime dalinti dvarų!** Jei dvarus išdalins tai Lietuvoj bus visi ukininkai, nebus proletariato, negalėsime tverti komunų. Turime kuogreičiaučiausia nuversti pepriklausomos Lietuvos valdžią.

Draugai! Lietuvoj viskas pinga ir pirnga.Taip toliau negali buti, kad vien tik Lietuvoje butų geras gyvenimas, Lietuva turi paimti ant savęs dalį Rusijos skurdo, savo duona turi penėti alkstantį Rusijos proletariatą.

Lietuvos darbininkai dabar dirba 8 val., o Rusijos proletariatui reikia dirbti po 14 valandų. Ar tai lygibė? Delko tik vienam Rusijos proletariatui reikia badas kęsti? Turi ir Lietuvos darbininkai prisidėti prie proletarų laimėjimo.

Draugai kareiviai! Ar mums ne visvien kur tarnauti ar Sibire, ar Archangelske, ar pas Japonų sieną. Kas mums iš tos tėvynės. Proletarui nėra tėvynės.

Draugai kareiviai! Rusijos proletariatas turi dar daug priešų. Vieną sumušus atsiranda nauji dar stipresni. Už**tai paėmę į sovietų rankas valdžią, eisime į visus frontus padėti Rusijos .proletariatui. Juk kareivis ir yra tam, kad kariautų.**

Atnaujinkime draugiškus santikius su Rusija, kurie buvo iki 1914 metų.

Šalin Nepriklausomybė!!!

Šalin Steigiamasis Seimas!

Lai gyvuoja komunos!

Lai gyvuoja susijungęs Lietuvos ir Rusijos proletariatas!

Lai gyvuoja Lietuvoje sovietų valdžia!

Lietuvos ir Baltarusijos Komunistų Partija.

Čion pat greta statome ir kitą atsišaukimą panašios rušės žmonių, tik ne iš Lietuvos, bet iš New York. Sekanti atsišaukimai glėbiais dalinami angliakasyklų aprubėje, kur skaitlingai yra apsigyvenusių musų brolių lietuvių. Perskaitę abudu atsišaukimų, lengvai galėsite nuspręsti, kuris iš jų teisingiau perstato musų brolių Lietuvoje materialį padėjimą. Sekantis yra atsišaukimas New York'o darbo:

LIETUVIAI!

Nevažiuokite savo gimtinėn; neatimkite duonos kąsnį nuo tų nelaimingųjų, katrie ten randasi; jie neturi užtektinai sau duonos. Ten nėra tau darbo; tad ką tu ten rasi? Ar gal tu pats, nori žuti ir tuomi sunaikinti savo tautą.

Jeigu tu gryši savo gimtinėn, iki kol pasieksi kelio, galą, didesnę dalis tavo daiktų ir pinigų pražus. Ir jeigu tau pasisektų parsivežti savo pinigus tai tavo Valdžia pusę tų pinigų pasiims kaipo paskolą atmokant Bonais; ir jeigu ėsi jaunesnis negu 50 metų amžiaus, tai gali pakliuti tarnati kariuomenėn, bet nepagerinti savo buvio, tik padaryti geriaus kokiems palitikieriams. Tu nieko neišlaimėsi; jei naudosis tavim pagelbai pavojingui tavo kaimyno turto, bet ne tavo turto padauginimui, ir, kad padaryti palitikierius ir turčius galingesniais.

Jeigu tavo gyvastį padėtum, ten butų, tik vienu skurdžiu mažiau tavo šeimynoje. Taigi matai, tu neturi nieko išlaimėjimui, tik viską prastoti. Paklauskit savo tėvų, motinų, pačių ir vaikų, kiek kartų jie šešių paskutinių metų bėgyje, turėjo pakaktinai valgio?

Ar tau neskaudu; kada tu turėjai gerą valgį tris kartus į dieną, tuom pat laiku Jusų giminės vaikščiojo nudriskę ir alkani. Išgelbėk juos iš tų vargų, atsitrauk juos į šią šalį — į žemę laisvės. Čia nėra alkanų, nėra vargų; tiktai liuosi piliečiai, nėra čia tautiškų nei tikybinių karių, nėra neapykantos ir visi gali garbinti Dievą savo pačių bažnyčiose ir savo prigimtoje kalboje; čia nėra jokių viešpačių— bajorų, nėra durtuvų atkreiptų į tavę, bet kožnas žmogus tas pat laisvas žmogus nuo Prezidento iki neturčiausio darbininko.

Pasistengk atsikviesti savo moterį, vaikus ir kitus gimines į šią šalį, taip kad ir jie galėtų pastoti gerais piliečiais šios šalies ir naudotis laisve, koki yra užtikrinama. Padarykim šią šalį patogiausia pasaulyje. Męs atlydėsim jųjų Šeimyną, iš jusų miestelio Europoje prie pat jusų durų slenksnio čia Amerikoje, imdami visą atsakomybę jų saugaus atvykimo ant savęs.

Paklausk savo darbdavio apie tolimesnius paaiškininikus arba rašyk tiesiog mums, o męs maloniai suteiksime visus paaiškinimus.

Su pagarba,

Kaip pirmojo, taip ir antrojo atsišaukimų adresus neskelbiu, nes šis paskelbimas neapmokamas, tik pridėdamas prie jų savo komentarus šitai ką turiu pastebėti: Kas pasakyta pirmame atsišaukime apie Lietuvos piliečio padėjimą, tai be maž-ko pasakoma teisybė, nes iš gaunamų iš Lietuvos laiškų nuo privačių asmenų ir girdima iš lupų tų žmonių, kurie buvo Lietuvon nukeliavę, ir vėl sugrįžo čion Amerikon, gauname veik tas pačias žinias, kad Lietuvos kaimiečiai bado nekenčia, turi duonos ir "prie duonos", javų dar ir kitoms šalims už produktus išduodama.

Lietuva neturi skolų. Šitai kokį raportą išspauzdino savo Buletine viena iš Amerikos rimtųjų institucijų, kuri susidurė su Lietuvos reikalais. American Express Co. iš Lapkričio 15, 1920 m. šitai kokį raportą duoda:

Lietuvos valstybė neturi jokių skolų, apart to, kas paskolinta, nuo Amerikoje gyvenančių piliečių, kas aplamai imant, apskaitliuojama apie vieno milijono doliarių. 1919 metais paskelbtotios paskolos ant $5,000,000 su 5% paimta vos $1,500,000. Vidurinės paskolos buvo $30,000,000 markių ant 5%; dabar valdžia jau yra atmokėjusi, apart to 1,500,000 auksinų, kurių nebuvo reikalaujama atmokėti.

Šiaip šalies budžetas parodo perviršį. Lietuvos girios, upės ir šiaip nuosavybės išneša apie $3,000,000,000.

Taigi iš to galima suprasti, kad Lietuvoje mums nepriseina mokėti dideli padotkai. Apart to yra dalinama žemė bežemiams ir mažažemiams. Atsižvelgiant į Lietuvos kaimiečia padėjimą, stačiai galima pasakyti, kad kvietimas keliauti Amerikon yra absurdas, nes čion, Amerikoje, dabar pragyvenimas neapsakomai brangus, o bedarbės visuose kampuose apsireiškė. Paskutinės žinios iš darbo Biuro Washington, D. C. praneša, kad yra trįs milijonai žmonių be darbo Suvienytose Valstijose. Reikia atsiminti, kad valdžios įstaiga nebenori garsinti pilną bedarbių skaitlių. Reikia suprasti, kad jų dabartiniame laike yra kur kas daugiau.

Taigi kvietimas Amerikon, išpuoštas pakaišytais žodžiais, apie ypatos laisvę, nebuvimą durtuvų nė šautuvų, nėra niėkas kitas, kaip tik viliojimas musų iš mus tėvynės, iš geresnio blogesnin padėjiman. Tas antrasis atsišaukimas, paleistas su žinia dirbtuvių ir kasyklų savininkų, kad prisiruošus prie kovos su čion ėsančiais darbininkais. Mat, ko daugiau bedarbių stovės už dirbtuvės vartų, to lengvesnė kova su viduje esančiais darbininkais.

American Federation of Labor paskutiniame savo suvažiavime nusprendė kreipties per įtekmingus šalininkus, kad įnešus bilių į Kongresą, idant perleistų įstatymą, uždraudžiantį įvažiavimą svetimžemių į šią šalį bent per porą metų. (Toks bilius jau yra paduotas, ir lapkr. 2 d. imigracijos komiteto pirmsėdis Albert Johnson, atstovas iš Washington, įteikė jį Kongresui su rekomendacija tą bilių priimti. Bilius visai uždaro įėjimą į Ameriką porai metų. Jei Kongresas jį perleis, per porą metų čion galės atvykti tik artimiausi giminės šios šalies piliečių. Net keleiviai bus įleidžiami iš Kanados, Newfoundlendo, Kubos ir Meksikos tik 6 mėnesiams. **Red.**).

Kuomet Lietuva nešė sunkų carizmo jungą, tuomet paakstinimas lietuvių keliauti svetimosna šalisna, dar butų pateisinimu, bet kuomet dabar Lietuva laisva, geriau keliauti Tėvynėn negu Amerikon.

A. B. STRIMAITIS.

ŽIURINT IŠ ŠALIES.

Kas nori turitėti nors truputėlį nuovokos, kaip didelis New York'o miestas, tai maž-daug gali spręsti iš skaitliaus telephonų: Keturi ir pusė milijono pašaukimų užregistruojama centralinėje stotyje.

* * *

New York'as nėra taip garsus augštesnėmis mokyklomis, kaip kai-kurie mažesni miestai Suvienytose Valstijose. Bet Columbijos Universitate lankosi 31,000 studentų — didžiausia mokslo institucija visam pasaulyje.

* * *

New York'e įsikurė lietuviškas Bankas po vardu "Baltic States Bank". Aną dieną išėjau išsimainyti sidabrinį doliarį į smulkius, tuom pat laiku stovėjo prie langučio žmogus ir vedė diskusijas apie išmainymą čekio. Žingeidaudamas paklausiau, kame dalykas: "Nugi šitie kvailiai nenori iškeisti mano čekio." Sakau: "Gal Tamsta neturi pinigų Bankoje?" — "Na tai tau čion kitas kvailys! Juk, kad aš turėčiau pinigų, tai man nereikėtų čekio mainyti" — atšovė man nepažįstamas.

* * *

Daugumui yra žinoma, kad New York'e moters ruko, o yaptingai nuo to laiko, kaip moters gavo lygias su vyrais teises. Bet niekuomet nebuvau matęs pasargos, kokia aną dien teko pamatyti Appollo teatre ant palos tarpe aktų: "Rukymui kambarys vyrams ir moterims viršuje."

* * *

New York'e nelabai seniai buvo laidotuvės garbingos atminties Tarybos. Apielinkės gyventojai, — o ypatingai iš Newark'o kai-kurie važiavę ir grįžę, jokiu budu negalį pamiršti, kokia gera buvusi Taryba: savo kaštais siuntinėdavusi Tautos Fondo agitatorius, net Europon delegavusi vieną viršminėto fondo agitatorių. Na, ir kas gali neverkti tokios geros močiutės, kokia buvo Taryba?

Čia—Suks.

Želigovskio Pasiulymas.

KAUNAS, X. 27. (Elta). Musų pranešime apie antrą želigovskio pasiulymą musų Vyriausybei daryti taiką įsibrovė klaida. Želigovskis reikalauja atitraukti lietuvių kariuomenę ne šiapus Foch'o demarkacijos linijos, tik šiapus lenkų birželio mėn. demarkacijos linijos.

DR. J. ŠLIUPAS.

JURINĖS GALYBĖS SENOVINIAME SVIETE.

(Iš Sea Power and Freedom, by GERARD FIENNES).

(Tąsa)

Labai galimas daigtas, kad vienybė butų nukentėjusi, netik Dominijose užjurinėse, bet ir namie. Augimas atskirų Angliškų, Škotiškų ir Airiškų bendruomenių anąpus jurių buvo užakcentavęs rasinius skirtumus Britiškose salose. Be abejonės, tai, ką žinome apie stiprų tautinį jausmą užjurinių Airių, net kala jie susimaišę su nausėdomis Anglų ir Škotų kilmės, neleidžia įtikėti, kal Imperijos ryšiai su Airiška Naujaja Zėlandija butų druti beėsą. Tai nėra įžeidimu sugabios Airių padermės taip kalbėti. Ant laimės Britiškoji kolionizacija nebuvo labai paplitusi, iki organiškoji vienybė didesnėsės salos, viens-tiek,buvo supilnėjusi. Tarpe Graikiškųjų valstybių niekados nėra buvę organiškos vienybės visai.

Graikų kolionizacija prasidėjo 7-me metašimtyje pr. Kr. g., ir plėtėsi kaip rytuosna taip vakaruosna. Rytuose, vyriausios nausėdijos buvo pakraščiuose Mažosios Azijos ir Trakijos, pakrantėse Proponties arba Marmoro jurės, ant salų Aigajos ir net pakraščiuose Eukseino. Vakaruosna, vyriausiomis nausėdijomis, žinoma, buvo nausėlijos pas Joniškę ir Tyrrhėniškaję jures, pakraščiuose Italijos ir ant salos Sicilijos. Graikų kolionijos ir Phoinikų buvo susipynusios. Kuomet Phoinikai turėjo Sardiniją, Phokajėnai užėmę buvo Korsiką. Graikai įsteigė nausėdiją, Tartesse, Hispanijoje, į du šimtu metų po apsisėdimo Phoinikų Gadeiroje. Abi tauti buvo sąsparomis susinėrusios viena su kita Sicilijoje, bemaž taip, kaip Prancuzai ir Britai buvo Indijoje 18-me metašimtyje. Phoinikai turėjo Maltą ir Gozo; Graikai — Kapri ir Liparių salas. Pagaliaus, 6-me metašimtyje pr. Kr. g., Phokajėnai įsteigė nausėdiją Massalia, kuri dabar vadinasi Marseilles. Šiauriniame Afrikos pakraštyje, vienintėlė Graikų nausėdija buvo Kynėnaikoje, kuri dabar yra dalimi Italijos valdynių. Viską kitą buvo apsėdę Proinikai.

Šitoje mozaikoje civilizacijų buvo diegas neišvengiamų keblumų, nors jokia kita jureiviška padermė, kaip kad Etruskai, nebutų prisipainioję. Graikų nausėdijos išilg pakraščius Italijos, Phoinikų-gi šiaurinėje Afrikoje, nors abejos buvo svarbios pačios savyje, tapo grandiniais retėžyje susiekimų, kurie jungė jų gimtines valstybes su valdynėmis Hispanijoje, arba, dalyse Phokajėnų, su Massalia. Susitrenkimas įvyko 6-me metašimtyje pr. Kr. g., kada Phoinikai šiaurinės Afrikos, susijungė su Etruskais, užgulė Phokajėnus Korsikoje, su ta išeiga, kad — nežiurint į pergalę laivyno susirėmime — Massalia tapo izoliuota, ir Phoinikai pasiglemžė Graikų nausėdiją Tartesse. Jie, mat, rėmėsi Kartagėna kaipo bazimi jurinės galybės, ir toji buvo artesnė negu bazys Graikų. Užjurinės valdynės visuomet pasilieka šaltiniu susirupinimo šitokiose aplinkybėse. Štai kodėl nervingos esti Australaziškės Dominijos dėlei augimo ir didėjimo jurinės galybės Japonijos.

Vienok susirėmimai Phoinikų ir Graikų nausėdų buvo tiktai įžengiamaisiais veiksmais į aną didįjį išmėginimą stiprybės, kuris turėjo ateiti, kada Darėjus ir Kserksis užsikrito žemine spėka užkariauti jurę. Persų momonarchai įstengė užplukdyti, ir sujungti vienon didelėn Imperijon, visą Mažąją Aziją, Mezopotamiją, Syriją ir Aigyptą. Taip darant, jiems labai įžymiai prigelbėjo Phoinikų jurinė galybė. Bet-gi, iki tolei, Azijos armijos nebuvo susitikusios su jokiu priešgyna, kurs buvo smarkus ant vandens. Buvo likta Graikijai, ar geriaus sakant Graikijos dalims, nors Hellėnų valstybės šiaip buvo silpnos, savnorios ir pasidalinusios, pasakyti: "Taip toli, bet ne toliaus", užgaidose pirmųjų užsimanėlių užviešpatauti svietą. Tai buvo buvusi nepamenama ir garbingiausioji reikšmė jurinės galybės.

Pirmasai susirėmimas įvyko ant saužemio. Persai perplaukė skersai Aigają nesustabdyti Graikų, ir išlipo ant kranto rytiniame pakraštyje Attikos. Spartėnai, vadovaujami militariai žmonės tarpe Graikų, nesuskubo ateiti pagelbon Athėnėnų ir Platajėnų, kurie stojo mušin lygumose Marathono, tarp kalnynų ir jurės, kur Persų raitelija neturėjo vietos veikimui. Persai tapo su visu apveikti viename iš taip vadinamų nusveriančių mušių svieto. Jie paspruko į savo laivus, ir, žėgliuodami aplink Salavą Sunion į Pholeroną, tikėjosi šturmu paimti Athėnus pirma, negu Graikų armija paspės atvykti pagelbon. Betgi Miltiadis paskubintu maršu užbėgo jiems už akių, ir Persai iššėgliavo namon.

Dešimtį metų vėliaus, Kserksis atnaujino užpuolimą su dideliausia kariška spėka, surinkta iš visų tautų jo viešpatijos. Armija maršavo per Trakiją, Makėdaniją ir Thessaliją, o laivynas žėgliavo paralėliai su ja išilgai pajurį, kaip kad laivynas Henrio V žėgliavo paralėliai armijos, maršuojančios iš Harfleur'o į Calais, kuri kovėsi pas Agincourt'ą. Mardonius, Kserksio generolas, buvo pasitiktas ir atstovėtas laikinai Leonido garsioje Thermapylių susmaugoje. O Graikų ir Persų laivai, tuomi tarpu, gulėjo jurių susmaugoje, kuri skiria Europą nuo saužemio, kur Persai turėjo pavirkesnę poziciją palei patį sausžemį. Du abejotišku mušiu čion įvyko, ir Graikai atsilaikė gerai prieš viršyjantį skaičių. Vis-gi išgirdęs, kad Thermopilės žlugo, Thėmistoklis rįžosi atgal pasitraukti, Jis žėgliavo aplink Sunioną į Salamidą; gynimas Athėnų tapo apleistas ir miestas šturmu paimtas Persų.

Ik tolei butų rodęsi, kad Graikija buvo pasekmingiausia apsiginama žeme negu jurėmis. 490 m. pr. Kr. g. Persai turėjo komandą jurės, tačiaus Miltiadis sumušė juos ant žemės pas Marathoną, ir užbėgo jiems už akių, kada jie pamėgino užpilti Athėnus. Desimtį metų vėliaus, nepavykus Graikams atsilaikyti ant žemės, Mardonius užėmė terrėną, kur Artaphernis buvo pasekmingai sulaikytas buvęs, ir apiplėšė pačius Athėnus. O jeigu Persai tinkamai sunaudoję butų savo viršenybę ant jurių pirmesniuoju atvėju, rezultatas butų galėjęs išeiti itin kitoks. Jeigu Artaphernis butų panaudojęs dalį laivyno pagrasinimui Peloponnėzo pajurių, jis butų sutruškinęs Hellėnų konfederaciją, ir jis butų galėjęs išlaipinti savo armiją tuloje vietoje, kur po dar tebviršyjanti viršnybė skaičiuose butų įstengusi sulamdyti atsispyrimą Athėnėnų. Bet Persai neišmanė pasinaudoti jurine galybe. Viens tiek, Marathonui nepriguli vadintiesi nusveriančiu mušiu. Persai pasmuko praktiškai be blėdies. Mušis ant žemės buvo blogai pranašaujančiu ženklu, o ne nulėmimu. Nulemiantis mušis turėjo įvykti ant jurių.

Kada Thėmistoklas atkako į Salamidą, separatiški palinkimai Helėnų tuojau ėmė apsireikšti.

(Bus daugiau).

The Lithuanian Weekly
"SANDARA"
"THE LEAGUE"
Published Eevery Thursday at South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA.
Editor
V. J. ŠLIAKYS.
Advertising rates on application.
"SANDARA"
327 E Street, Boston 27, Mass.

SANDARA
Savaitinis Laikraštis
Leidžiamas kas Ketvergas
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS

Metams kainuoja (Amerikoje)	$2.50
" " Kanadoje	$2.75
" " (Užsieniuose) ..	$3.00
Pavienis numeris	5c.

Prenumerata turi buti apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo.

Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant:

SANDARA
327 E Street, Boston 27, Mass.

Prisinčiami Redakcijai rankraščiai turi buti su autoriaus parašu ir adresu, mašinėle arba rašalu parašyti ant vienos popieros lapo pusės. Priėjunčiamus raštus Redakcija trumpma ir taiso pagal savo nuožiurą. Netinkami spaudai smulkųs raštai—Correspondencijos, eilės — autoriams išanksto nereikalaujant jų grąžinimo, naikiname ir autoriams negrąžinama.

Entered as Second - Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Apžvalga.

IR GI ATSIŠAUKIMAS!

Šiame "Sandaros" numeryje, ant 3-čio puslapio, straipsnyje "Ką Jus manote apie šiuos atsišaukimus?" rasite pilnai perspausdintą atsišaukimą "Lietuvos ir Baltagudijos Komunistų Partijos". Šaukiamasi į "Draugus kareivius", kad jungtųsi su Rusija ir neduotų Lietuvos Seimui dalinti darbininkams ir kareiviams dvarus, nes, esą, kad bus išdalinti dvarai, tai nebus vargšų, nebus protetariato ir—nebus galima komūnų tverti! Lietuvoje maistas einąs pigyn ir pigyn, kad Rusijoj esąs baisus skurdas — lietuviai, penėkite Rusijos alkstantį proletariatą! Lietuvoje darbininkai dirba po 8 valandas, o Maskvoje protetariatui reikia dirbti net po 14 valandų. Ar tai esą teisybė? ar lygybė?

Kvailesnio atsišaukimo niekur neteko matyti. Lietuvoje esą pergerai darbininkams, tad vardan tos gerovės kviečiama Lietuvos darbininkai sukilti prieš savo valdžią. Karės sutetiota, keliais atvejais sumindžiota, iššaudyta ir sudeginta Lietuva savoms pajėgomis tiek spėjo atsigriebti, kad bent bado nereikia kęsti, ir štai Lietuvos komunistai kaltina Lietuvos darbininkus, kodėl jie nemaitina turtingiausios pasaulyje gamtos turtais Rusijos, kurios karė nė neišardė, nė neišdegino.

Atsišaukimas taip stebėtinai paikas ir nelogiškas, kad net užeina į galvą mintis, kad gal tai ne pačių komunistų išleistas atsišaukimas. Bet iš Lietuvos atsiuntęs jį žmogus esąs patikėtinas ir tvirtinąs, kad tai ne provokatorių darbas, bet tikrai esąs originalis komunistų atsišaukimas. Tikime, kad taip yra, nes keliolika metų atgal, dar carams Maskolijoje viešpataujant, tam tikra kairiųjų socialistų rušis platino tokį mokslą, kad pirmiausiai reikią sunaikinti Lietuvos ukininkai, padaryti iš jų proletarai ir tada, pamėgdžiojant vakarų Europos reikalus, tverti Lietuvoje iš artificialiai padaryto proletaro darbininkų judėjimą. Matyt, da ir iki šioliai komunistai neišsižada panašios taktikos ir elgiasi, kaip tas pasakos daktaras, kurs taip mėgo daryti gero savo artimams, jog pritrukus ligonių, nakčia slapta pribėgęs subraižydavo peiliu praeivius ir antrytojaus uždyką juos gydydavo. Ir komunistai nori sutverti skurdą ir iš skurdo gelbėti, ne atsižvelgdami į tai, kad gyvenimas turi savo istorinį bėgį, kurio niekas negali nukreipti, ir kad pasekmingi yra tik tie, kurie supranta to bėgio prasmę ir politiką taiko prie jo.

Šis komunistų atsišaukimas, vietoje patraukti prie jų darbininkus, gal atidarys akis ne vienam komunistų suklaidytam žmogui. Žinoma, tie taip sakant "tikėjimiškieji" komunistai, kurie tik tiki į komunizmą, nesuprasdami jo principų, tokiais ir pasiliks. Jie tik tada kitaip ims manyti, kada jų "dvasiškas bosas" lieps kitaip tikėti. Bet protaujanti žmonės, kurie patys sudaro savasias nuomones, paremdami savo protavimą ant faktų turės imti atydon šį komunistų atsišaukimą ir pagal naujus jame paskelbtus faktus bus priversti keisti, vienaip ar kitaip, savo nuomones.

KONCERTAI KAREIVIAMS.

Pirmiau pranešėme, kad kaikurie grįžę į Lietuvą artistai-muzikai įsirašė į lietuvių kariuomenę. Lietuvos laikraščiuose išskaitome, kad jie priskirti prie Gen. Št. Literaturos Skyriaus ir kad skyriaus nariai: artistai K. Petrauskas, A. Sodeika, St. Šimkus (su choru) ir rašytojas K. Binkis važinėja po Lietuvą su koncertais. Paskelbta maršrutas toks: lapkričio 7 ir 8 — Panevėžyje; 11 d. — Subačiuose; 12 d. — Rokiškyje; 13 d. — Biržuose; 20 d. — Panevėžyje (šauliams); 22 d. — Šiauliuose; 23 d. — Joniškyje; 25 d. — Radviliškyje; 24 d. — Datnavoje.

LIETUVIŲ KONCERTAS LODNONE.

Laukričio 21 d. Londone buvo lietuvių koncertas "Victory Hall" svetainėje. Dainavo kom. Mikas Petrauskas, kurį tam tikros aplinkybės privertė ilgiau užsilikti Londone, nė kaip jo manyta, ir pianu palydėjo ir taipgi solo pianu paskambino Povilas Januša. Koncertas pavyko. Žmonių buvo pilna svetainė. Svetainė — buvusi protestonų bažnyčia — vidutinio didumo.

Lietuvių muzikalis žvaigždynas didėja — štai mums užteka nauja skaisti žvaigždutė — p. P. Januša. Jis yra jaunutis, vos tik 24 metų. Baigė Londono Muzikos Kolegiją su aukso medaliumi, ir iš jo yra geras pianistas.

Beto, konsertan atsilankė Lietuvos Atstovybės štabas. Tik grovas Tyškevičius telegrama atsiprašė, kad dėlei pačios ligos koncertan negali atvykti.

Moterys, Sudarykite Amerikoje Apgynimo Batalioną!

Mes nuolatos skaitome laikraščiuome, kad Europoje pasirodo vienur, tai kitur moterų batalionai, stoja atviron kovon su tautos laisvės priešų, deda gyvastis, gelbsti kareivius, rupinasi sužeistaisiais ir t. t. Tas pats likimas pasiekė ir musų seseles Lietuvoje: jos stoja į apgynėjų eiles, į eiles kovotojų už laisvę, už laisvę savo tautos, savo brolių, tėvų, vyrų ir visos lietuvių giminės

Supranta jos, kad tauta, tėvynė — tai yra viena šeimyna, vienas neperskiriamas kunas, kuris susideda iš milijonų žmonių, viena dvasia, kuria visa tauta kvėpuoja. Suprato, kad šeimynoje yra angėlas, kuris savo stebuklinga malonės įtenkme, savo meile palengvina ir sunkiausių pareigų išpildymą, palengvina rupesčių naštą. Tiktai tyroje linksmybėje neužkresta kartumu ir neprislėgta svetimu jungu. Jos supranta ir permato, kad belaisvėj žmogus negali rasti sau nusiraminimo, belaisvėj tauta yra žuvus, po svetimu jungu, nėra šeimynoje to angėlo, angėlo ramybės, o visuomet priespauda ir vergija. Gal viena ypata ar viena šeimyna ras sau nusiraminimą tarpe svetimųjų, bet ta linksmybė trumpam laikui, bet tai nebus aukščiausia poguoda, nei ežero bangų ramybė, nei ramybė tokio miego, kokiu ilsisi kudikis ant motinos krutinės. Lietuvos motinai daėdė tos dr-nės aplinkybės, po kuriom turėjo pergyventi ilgiausius metus po Rusų despotizmu, apstatyta šnipais, policija ir kalėjimo sargais. Lietuvos močiutė drebėjo iš baimės dėlei prakilnių jausmų sunaus, buvo priversta mokint jį neteisybės; buvo priversta sakyti jam: "Saukis žmogaus, kuris kalba apie šalies laisvę, paliuosavimą tėvynės ir apie ateitį, saugokis, neskaityk lietuviškų raštų savo prigimtoje kalboje, nes tave seka rusų šnipas ir aštrems tave į Sibyrą. Nusibodo Lietuvos moterei mokinti savo vaikus prie ratelio, prie tamsiai spindančios lemputės. Ir šiandien Lietuvaitė stoja su ginklu rankoje prieš pavergėjus, sakydama: "Šalin tamsybės uždangas, šalin prispaudėjai, šalin lenkų dvarininkai! O aš, lietuviškos šeimynos moteris, reikalauju šeimynai laisvės ir apšvietos! Jei jus mane spausit, aš mirsiu nuo ginklo!"

Kurgi Amerikos lietuvaičių dingo tas balsas, kur pražuvo motinų šeimyniški jausmai? Argi jus nesat lietuvišoks šeimynos narės, ar nematote, kaip jusų ir musų draugijos nariai nori pasiliuosuoti iš vergijos ir žengti progreso keliu, kartu sutikdomis pasaulės tautomis? Musų viltis yra jumise. Jus esate šeimynos angėlai. Jus atnešate šeimynoje gyvenimo malonę, saldybe nuraminate meilės apveizdoje. Jus esate tautos turtas, ir palengvinimo vargų ir ateities iniciatorės. Jus, motinos, mokinate savo vaikus meilės pirmu savo pabučiavimu, duodat savo vyrui vilties gyvenime. Mes mylim jus ir gerbiam ir geidžiam nuo jusų nevien tik paguodos, bet taipgi ir spėkos įkvėpimo šiame momente, kovoj su nuožmiais lenkais.

Neprašo jus musų Tėvynė, musų tauta, tverti iš jusų čion batalionus gyvasties saugoti, bet musų Tėvynė ir viengenčiai reikalauja, iš musų, ir iš jusų moterys, kad čion tvertumet batalionus sukėlimo kapitalo kovoj prieš lenkiškus dvarininkus, ir kad pasiuosuotumet tuos vargdienius kaimiečius, kurie šiandien yra priversti eiti baudžiavą lenkams. Jusų, moterys ir mergelės, yra šventa pareiga prisidėti su pardavinėjimu L.L.P. Bonų ir su rinkimų aukų šauliams, prie organizavimo Valstybinio Fondo ir t. t. Jus esate tam galingos, jus turite daug geresnę įtekmę prieš vyrus negu vyras. Išpildykite savo pareigą, Amerikos lietuvaitės! Priverskite, moters, savo vyrus, kad pasižadėtų pirkti L. L. P. Bonus ir remti kuom tik galima Lietuvą, ir kad išpildytų tuos prižadus.

Jus, jaunos panelės, nors kartą atsikelkite nuo supamos sėdynės, atsiminkite, kad neužtenka to, kad į veidrodį pasižiurėti; neužtenka to, kad judamieji paveikslai pamatyti ir teatrą atlankyti, bet savo mylimajan Jonui pastatykit ultimatum, pasakyk jam, kad jįjį daugiau nemyli, jei jis neturi L. L. Bono. Jus, lietuvaitės, privalote žėdnoje kolionijoje, kur tik yra lietuvių, pakelti streiką prieš vyrus, bet organizuotą streiką, ir priversti visus stoti į pagelbą Lietuvai prieš paliokus. Jei katras atsisakytų stoti į gelbėjimo eiles, jus turite pilną teisę apšaukti tą lenkų bernu, užtai, kad jis yra atviras priešas darbininkų Lietuvoj.

Pašvęskime visas spėkas kovai už Tėvynės laisvę, parodykime ją šventnamyje, kad ten liuosai visi Lietuvos piliečiai galėtų sau ramiai gyventi, kad nebutų svetimų persekiojimų, kad galėtų patys tvarkyti savo reikalus. Mes tik galime tuom jiems pagelbėti, tuo galim palengvinti kovą Tėvynės laisvės, remdami finansiškai, skolindami savo pinigus ir aukuodami. Tai yra šventa mus priderystė, kurią mes, Amerikos lietuviai, turime pildyti. Jei mes pildysime tas savo pareigas, tai ištikro neturėsime atsakomybės prieš pasaulio tautas, bet net ir sunkiausioje valandoje turėsime tikrą ramybės jausmą. Bus musų ramios sąžinės, poilsiai, nes mes darėm tą, ką galėjom! O, musų tėvynei duos spėką gyvenimo bandymuose, nuslugs audros, ir tyra skaisčiausia, bus dangaus mėlynė.

M. K. Šilis.

Lenkai Barbarai.

Atmink, broli ir sesute, kad musų Lietuva laukia, kada mes parodysime savo tikrą spėką apgynimui tėvynės. Musų protėviai savo kaulais nuklojo Lietuvos žemelę.

Paliokai,didžiausi lietuvių priešai, nepaliauna kankinę musų brolius ir nenuleidžia savo kruvinas rankas, bet ištiesę nagus, kad pasmaugti lietuvius.

Mes, lietuviai, negalime pakęsti piktybių apjuokusių lenkų, jų širdyse nėra meilės del žmonių, bet viešpatauja ištvirkimas, godulystė ir kvaila puikybė!

Lietuvi, gana tu prikentėjai, ir skausmų užteko, dabar stok ir kitus kvieski į kovą už Lietuvą! Tvirtumą, drąsumą parodyk skriaudėjams. Šalin lenkų imperialistų žiaurus ir podraug begėdiškas plėšimas Lietuvoje.

Žmonijos gyvenime yra daug pikto ir neteisybės, niekur nėra teisybės, niekas nesisarmatina savo piktybių. Laimingas tik tas, kuris gyvena apiplėšimais, kuris maitinasi svetimu krauju, stumia vargšus darbininkus į skurdą ir prapultį!

Mokytu ir protingu skaitosi tas, kuris galingas ir veidmainys. Jie kankina, persekioja ir užmušinėja tuos žmones, kurie nori laisvės, nori parodyti šviesą pasaulio darbo žmonėmis. Ašaromis ir krauju apsiliejo puikus pasaulis, duotas žmonių ramiam maloniam gyvenimui. Karės užmušinėjimai, apiplėšimai, ištvirkimas šitame krikščioniškame, kapitalistiškame gyvenige!

Žmogaus gyvastis laikoma už nieką; pradeda gyventi kaip laukiniai ir neprotingi žvėrys, kiekvienas rupinasi tiktai savim, kad užgrobti daugiaus svietimo turto, neatkreipdamas atydos tam, kaip kiti žmonės nuo to kankinasi ir vargsta.

Bažnyčios pavirto į kokį žmogžudžių lizdą. Popiežius, kardinolai, ir kunigai, — visi dalyvauja šitose žmogžudystėse. Neteisybė daėjo pasaulyje jau iki toliai, jog nėra jame rodos dorų žmonių; tik sunkųs dusavimai, raudojimai, krikščioniškame gyvenime. Krikščioniškame gyvenime nėra artimo meilės, prakilnumo.

Lai pakyla tos kruvos darbininkų supuvę lavonai. O pakilę lai nušluoja nuo žemės visus vargdienių prispaudėjus. Tik tu, darbininke, išliuosuosi pasaulį iš ašarų, podraug į Lietuvą liks laisva.

Pranas Zilaitis.

Stasys Butkus.

Iš Karo Dienyno Lenkų Fronte.

Kaunas — A. Panemunė,
30-31-VIII-1920 m.

Pargrįžtant iš Kauno į savąsias kareivines A. Panemunėje, perėjęs Nemuno tiltą iš pirmojo pasitikusio draugo sužinojau, kad musų pulkui reikalinga išvažiuoti į lenkų frontą — Suvalkijon, nes lenkai pradėję stumti rusus - bolševikus, lenda ir į Lietuvą, — Augustavas jų rankose.

Išsyk tokia staiga žinia nenorėaju tikėti, bet abejodamas visgi pasiskubinau ir parėjęs persitikrinau, kad viskas tiesa ir ryt anksti reikės apleisti Panemunę.

Rytą, vos švintant, jau visi pulke judėjo ir rengėsi į kelionę. Kareivių buriai su dainomis traukė į stotį, vien tik ir girdėjosi dainos žodžiai: "Į kovą stosim, iš šautuvų šausim, ginsim laisvę Lietuvos".

Susikrovę į sunkųjį automobilį, iškeliavome stotyn ir mes. Stotyje jau buvo paruošti traukiniai, susėdome ir ape vidurdienį įsikinkęs garvežys patraukė mus pirmyn Kaišedorių - Landvaravos link, palikdamas užpakalyje puikiąsias Kauno slėnes ir miestą ir skubindamas į frontą prieš besiveržiančius į Lietuvą baltuosius erelius.

Nuo Landvaravos traukinys pasuko dešinėn link Varėnos-Alytų, ir rytui švintant buvome Alytuje.

Pakelyje matėsi smiltinuoti įvairiais okupantais išvarginti laukai su skurdžiais gyventojais ir išvartytais telegrafo stulpais. Retai kur išvysi gyventoją, bet ir tas išvargęs, baisiu veidu žiuri į tavę lig norėdamas ką įspėti ir paklausti geresniųjų dienų. Matyt juose koki baimė prieš išnaujo besiveržiančius priešus.

Alytus-Seirijai, 1-18-IX-
1920 m.

Toliaus nuo Alytų traukinys nebėgo ir reikėjo iš traukinio išlipti. Pulkas pėščiomis nužygiavo Seinų link, mums buvo įsakyta laikinai apsistoti Alytuje. Čionai vietos apsistojimui patogios. Dar iš rusų laikų padarytos puikios kareivinės parinktoje vietoje tarp miškelio netoliesi stoties ir Nemuno, gan puikiai atrodė. Miškelyje gražiai vokiečių ištaisyti "brolių kapai", kuriuose gulį vokiečių ir rusų nukautieji šioje karėje priduoda daugiau įspudžio ir prisimena geriau kareivio likimas ir nenonomis skverbiasi žodžiai:

Ir krito ant lauko ten vyrų
jaunų,
Vien šaltasis kapas atliko,
Toli nuo gimtųjų tėvynės laukų
Juos svetima žemė globoja.
Jų kapai papuošti gėlėmis
Ne sesės gailiosios rankos;
Juos lanko nepažįsami žmonės,
Ne sengalvėlė brangioji matutė.

Pernakvojus, ant ryto buvo įkatyta vykti į Seirijų miestelį. Vakare iškeliavome. Naktį pasiekėme ir apsistojome iki kito įsakymo. Miestelis nešvarus ir senovinis, apgyventas žydų. Gyvumas menkas.

Musų pulkas jau kovėsi su lenkais ir drauge su kitomis musų kariuomenės dalimis žygiavo pirmyn, užimdami Seinus, Suvalkus ir pasiekę Augustavą, kurį apšaudė iš artilerijos. Lenkai koncentravo pajėgas atrėmimui musųjų ir patys pradėjo pulti. Musieji spaudžiami daug skaitlingesnių priešų, turėjo kiek pasitraukti, nors ir narsiai gindamiesi. Kova be nuostollų negali apseiti, bet daug didesni nuostoliai buvo pastebėti pas priešą, kurie turėdami daug skaitlingesnes pajėgas, nežiurėdami nors didžiausiųjų nuostolių, per savuosius lavonus stumėsi pirmyn. Tose kovose apsuptas vienas narsus musų pulko jaunas leitenantas V... su buriu kareivių, patsai besigindamas prie kulkosvydžio iki paskutiniam šuviui, daug iššudęs puolančių priešų ir neturėdamas kitokio išėjimo turėjo pakliuti jiems į belaisvę, noris paskesnių žinių apie jį, kaip liko su juo pasielgta, nežinoma, bet iš lenkų žiauriųjų darbų nesunku įsivaizdinti jo likimą. Kaip pasakojama pabėgusiųjų iš jų musų nelaisvių ir gyventojų, žiauriai jie elgiasi, o ypač su vadais ar šiaip nariais besiginančiais, neretai sušaudydami. Vėliau daug musųjų iš šito burio grįžo iš jų belaisvės, nors ir gana jų buvo žiurimi ir kasdieną bureliais grįžo per frontą arba per vokiečius išvargę ir apiplėšti lenkų.

Kaip pasakojama grįžtančiųjų iš belaisvės, Lenkuose belaisvė sunkiausioji iš visų kitų ir didelis skaičius belaisvių iš jų pabėga. Jų žodžiais: Šitame fronte apsuptas vienas musų karininkas su mažu bureliu gynėsi iki paskutinei, kolei susitikę su priešu į krutines ir ragindamas savuosius kareivius nepasiduoti, pritrukęs šovinių iš revolverio priešais savęs kelis lenkus nukovęs su paskutiniuoju šuviu patsai save persivėręs, gyvu nepasiduodamas jiems į nagus. Antrame atsitikime: lenkai paėmę vieną musų karininką užpuolę jį apiplėšti, bet šis matydamas šitokį žmogaus jausmų užgavimą, iš užslėpto pas save revolverio nukovė po savo kojomis lenką-plėšiką, noris už tą jam liko lenkų atkeršyta.

Iš visų lenkų elgimosi su musų paimtaisiais matoma jų kultura ir dora, prilygti juos galime ne prie kariaujiančiosios kariuomenės, bet prie plėšikų gaujos, kurių tikslas plėšti. Dabartinė lenkų kariuomenė, tai gunų (senovės plėšikų) gaujų ainiai. Tame matome puikų pavyzdį: Apsuptas musų pulko jaunas karininkas ir matydamas atbėgant prieš save lenkus ir neturėdams kitokio išėjimo, revolverį pasislėpęs užantyje, nusijuosęs diržą su tuščia revolverio makščia metė juos už daržinės kampo, ką išvydę lenkai puolė lig miškiniai už viens kito prie grobio, nežiurėdami karininko, kuris gavęs progos pasislėpė atviroje daržinėje po šienu, kurioje prabuvo tris dienas ir musiesiems juos atmušus laimingai pargrįžo prie savųjų.

Juokinga kartais iš lenkų. Kuomet kokioje vietoje lietuviai smarkiai juos apkula, nenori jie tikėti, kad tai galėtų padaryti jauna Lietuvos kariuomenė ir spėja, kad tai vokiečiai. Kuomet viena sykį musoji artilerija keliais šuviais gerai pataikė į jų raitelių burį, sumaišydama juos su žemėmis, keikdami jie išlakstė, kad girdi, turbut vokiečiai čia randasi, nes nuo kelių šuvių penkis vežimus nugabeno savųjų užmuštų.

Rusai bolševikai spėdavę, kad palei Daugpilį esama lietuvių eilėse vokečių, noris tuokart jų nei vieno nesirado; vokiečiai-bermontininkai palei Radviliškį ir kitas vietas spėdavo kad musų eilėse esama anglų ir dabar tą patį spėja lenkai, nes jiems sunku įsivaizdinti, kad toji neskaitlingoji lietuvių karuomenė nuo, anot jų: "chlopų" galėtų laikyti daug skaitlingesnes jų pajėgas.

Kučiunai - Łosevičiai - Seirijai, 19-23-IX-1920 m.

Prasidėjo Kalvarijoje musų derybos su lenkais, kurie jau visiems žinoma, kad atvyko ne taikos daryti, bet šnypautį.

19-IX Kučiunuose musų pulko kariškių buvo pamalbos už žuvusius savuosius lenkų fronte. Į iškilmę atvyko N. Divizijos vadas pulk. G., kuris po iškilmei

pasakęs į kareivius prakalbą, ragino laikyties prieš lenkus, kurie siryt 6 val. nutraukę taikos derybas vėl pradėjo kovoti grobdami musų žemę. Ant lauko palei kapines, kur ėjo kareivių pamldos, gedulingai griežė pulko orkestra, kurio kylantis į dangų balsas lig skundėsi jam prieš gruobonius lenkus, nešančius mums vergiją, ir primindamas kiekvienam, kad jau dau g musų žuvo už laisvę ir daug dar šito laukia. ,

Rytojaus dieną jau ėjo kuopos į apkasus išnaujo lieti savo kraujo ir vaduoti savo tėvynės laukus.

Ryte 10 val. prasidėjo smarkus lenkų kolonų puolimas ant musųjų ir daug skaitlingesnės jų jėgos privertė musuosius pasitraukti. Iki vakarui staugė patrankos ir terškėjo kulkosvydžiai, vakare aptilo. Ant vienos musų kuopos trissyk puolė jų raitelių eskadronai ir narsiai besigindamoji kuopa išskynusi jų du eskadronu, nuo trečiojo nuvargusi turėjo atsitraukti, netekus kiek savųjų, bet priešui padariusi 20 kartu tiek ir su tiek skaitlingesne jėga grumusi. Mes vėl turėjome grįžti į Seirijus. Naktis buvo tamsi ir biauri. Rytą paliepta vykti į Alytą ir po piet keliavome plentu. Žmonės nerimavo,žydų jaunimas bėgo. Likuseji žydai su ašaromis išleisdami kareivius guodėsi, kad biją lenkų, ir kad laike lietuvių buvimo geriausios buvusios dienos ir blogo nieko iš jų nepatyrę. Mes raminome, kad čia lenkai nepareis ir vėl grįžšime, kas už kelių dienų išsipildė.

(Dar ne viskas).

ERŠKEČIŲ TAKU.

(Dėlei Musų Kovos su Lenkais).

Nuo 16 vasario 1918 metų, kada Lietuvos didmiestyje Vilniuje liko Lietuvos Valstybės Neprigulmybė paskelbta, jau greit sueis trįs metai. Kas išrokuos, kiek skausmų turėta, kas įkainos kiek darbo padėta! Bet neveltui, — turime neprigulmingą ir demokratiniais pamatais organizuojamą savo Respubliką, žymiai jau sustiprėjusią. Bet kova už Neprigulmybę dar nepasibaigė iki šiai dienai: imperialistai lenkai, susitarę su Lietuvos dvarponija vis dar tebetiki į savo "krulestwo", vis dar tebetiesia savo juodą ranką ant Lietuvos padangės. Kova eina su dideliu įnirtimu iš abėjų pusių: mes, lietuviai esame užpulti priešo ne svetimoje žemėje, bet savo sodybose, savo namuose, — todel turime gintis ir ginamės kiek išgalime su pasišventimu; gi lenkai iš kailio neriasi, kad greičiau įveikus lietuvių kariuomenę, kol Lenkija šiaip taip ant kojų dar laikosi. Lenkai mato savo galą: Lietuvos dvarai bus jau greit išdalyti, Lenkijoje gi — skolos, badas, epidemijos, bedarbė ir... raudonas pavojus iš Rytų! Delto ir skubinasi lenkai, delto desperatiškai duksta Zeligowskis. O lietuviai vis gyvi, vis eina stipryn ir vis žengia pirmyn ir artyn Vilniaus.

Lenkai jau seniai butų nusmukę, jeigu toj kovoj jiems nepadėtų Francija gražioji. Lig ausų paskendusi skolose Lenkija, kurios piniginė valiuta nevertesnė už Lietuvos molio kupetą, — nekokia ten galybė, ji neišdrįstų ir negalėtų užpuldinėti savo kaimynų: rusų, baltgudžių, ukrainų, čekų, vokiečių ir lietuvių. Sekretas lenkų "galybės", — francuzų biznis. Francija turėjo ir nori turėti savų interesų Rusijoje, kurių negali atsiekti Sovietų valdžiai ten esant; mat jai rupi išgauti iš Rusijos paskolintus pinigus; be to pergalėtojai francuzai prisibijo nugalėtų vokiečių ir nori jų užpakalyje sau talkininkų turėti; Lenkija permenkas talkininkas ir todel norėtusi ją sudrutinti prijungiant prie jos Liet.ir Klaipėdos krašt.; gal but, kad Lenkija permenka pasirodytų, ir Lietuvą bei Latviją prie jos prijungus, ir todel francuzams norėtųsi tos pačios Lenkijos rankomis nuversti kerštingą Sovietų valdžią ir prielankų senajį Rusijos rėžimą sugražinti. Viskas tas gali buti... Juk ne bereikalo dygsta Vrangeliai, Balakovičiai, Zeligowskiai; ne bereikalo pats Pilsudskis bandė Napoleono rolę lošti; ne bereikalo francuzų pasiuntinis Lietuvoje davė instrukcijų milicijai nesiginti nuo lenkiškos "nereguliarios kareivijos" ir kada pasirodė pats Zeligowskis, tai bučiavosi su juo Vilniuje; ne bereikalo Klaipėdos krašto prefektas eržina lenkų apeittą, trukdo lietuvių veikimą. Taipgi ne bereikalo francuzai duduoja lenkams į ausis saldžias serenadas apie "galingą lenkų karaliją", apie tai, kad Lenkijai lemta užimti Rusijos vietą pasaulinėje politikoje ir t. t. ir t. t.. Alianto dovanomis išpaikyta Lenkija godžiai klausosi saldžiųjų Paryžiaus melodijų ir vis pučiasi ir pučiasi... Taip, yra gana aišku, kad Suvienytos Lietuvos Neprigulmybė neįeina į francuzų politikos planą, kad nepriklausomos Lietuvos Respublikos buvimas ardo lenkų imperialistines svajones. Kaip ten nebutų, bet Lietuva niekados nesutiks buti velykiniu avinėliu del svetimos valstybės interesų ir niekados neišsižadės savo suverenių teisių ir savo taikios politikos. Politika Lietuvos buvo, yra ir bus: krašto Nepriklausomybės gynimas, lenkų militarės okupacijos panaikinimas, Vilniaus miesto atvadavimas, suvienyjimas visų lietuvių gyvenamų žemių sulig taikos sutarties su Sovietų Rusija, sulig pasirašymo rubežių nustatymo plano su Lenkiją, sulig Versailiaus traktato nusprendimo dėlei Klaipėdos teritorijos, sulig Tautų Sąjungos pasiulyto plebiscito, nustatant sienas su Lenkija buvusios Suvalkų gubernės vietose, tik į pietus nuo Curzon linijos, o ne į rytus. Pagaliaus taika su visais kaimynais ir pastovus neutralitetas.

Lietuvos Misijos
Informacijų Skyrius.

(Pabaiga bus).

LIETUVOS INFORMACIJŲ BIURAS.

Dėlei Teikimo Pagelbos Sužeistiems musų Armijos Kariškiams

Nemažas Amerikos lietuvių jau sugrįžo Lietuvon. Kai-kurie iš jų jau įstojo savanoriais tai į lietuvių armiją, tai Šaulių Sąjungon. Iš ėsančiųjų Kaune Amerikos lietuvių susiorganizavo naujas Komitetas Lietuvos armijai padėti, butent: "Amerikos Lietuvių Karo Sanitorinis Komitetas." Tan Komitetan įeina d-ras Rutkauskas, kaipo pirmininkas, Vereckis, Adžgis, Česnulis ir Kaupas. Vyriausias armijos gydytojas generolas leitenantas Nagevičius per šį Komitetą kreipiasi prie Amerikos lietuvių su tokiu prašymu, kurisai tapo kablegramu prisiųstas Lietuvos Atstovybei Amerikoje:

"Praneškite lietuviams Amerikoje, kad musų kariuomenė kasdien auga skaičiumi, stiprėja upe ir gerai muša priešą, bet praneškite ir apie nepakenčiamus vargus sužeistų ir ligonių kariškių, kurie žiemos laiku yra gabenami iš ilgo franto. Musų pulkams truksta šešiolikos sanitarinių automobilių, 160 sanitarinių vežimų. Iš epidemijos priežasties reikalinga tuojaus 19 kilnojamų dezinfekcijos karietų. Karo ligoninei sužeistiems tyrinėti reikalingas vienas Rentgeno aparatas. Bendroj sumoj visų daiktų reikalinga ant septynesdešimts tukstančių doliarių.

Amerikos Raudonasis Kryžius padeda karo ligoninėms baltiniais. Dabar susiorganizavo armijai padėti Amerikos lietuvių Karo Sanitarinis Komitetas Kaune iš asmenų: Dr. Rutkauskas, pirmininkas, Vereckis, Adžgis, Česnulis ir Kaupas.

Broliai Amerikiečiai! Skubėkite su pagelba kariuomenei, siųskite ar per nurodytą Komitetą ar į Krašto Apsaugos Ministeriją Karo Sanitarijos reikalams."

(Pasirašo' Vyriausias Armijos Gydytojas gen. 1. **Nagevičius.**

Prisiųsdama šią kablegramą, Karo Sanitarinio Komiteto nariai pilnai palaiko Vyriausiojo Gydytojo prašymą ir "karštai ragina Amerikos lietuvius tuojaus minėtą sumą išsiųsti Apsaugos Ministerijai sužeistų kariškių gydymo reikalais."

Šios kablegramos nuorašai tapo pasiųsti "Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Rėmėjų Draugijai" ir "Lietuvai Gelbėti Draugijai", kurios užsiima specialiai "Lietuvos Raudonojo Kryžiaus" šelpimu. Be to ir visos kitos draugijos ir organizacijos, kurios norėtų paaukuoti šiam reikalui, kaipo vienam iš Lietuvos gynimosi reikalų, prašomos yra teikti žinių Lietuvos Misijai, kiek jos yra paaukojusios ir pasiuntusios aukų Apsaugos Ministerijai sužeistų kariškių gydymo reikalams. Tos aukos yra priimamos ir pačios Lietuvos Misijos.

Lietuvos Informacijų Biuras.

L. G. D.

Kiekvienoje organizacijoje turi buti tvarka ir susiklausymas!

Organizacija, kurioje nėra tvarkos ir susiklausymo; kurioje kiekvienas narys savarankiai elgiasi, tik blėdį organizacijai atneša, ir žinoma, aiškus daiktas, kad organizacija, kaipo sveikas kunas negali bujoti ir augti. —

Žinotina:

Centro sekretoriaus L. G. D-jos knygos atdaros visiems nariams ir rėmėjams ir norinti gali ateiti pas Centro Sekretorių L. G. D-jos ir patikrinti visas įplaukas ir išlaidas. Vienok, matyti, kad tos teisybės nevisur patenkina, kaip-kurie net skyriai L.G.D-jos, nesakau jau apie pavienius asmenįs, rašo Centro Sekretoriui, kad pasiųstų jiems į namus Centro knygas įplaukų ir išlaidų ir visas "bill'as". —

Na, gerb. nariai ir rėmėjai, ar galima prieiti prie didesnio absurdo, kaip kad reikalavimas prisiųsti "original bills". Daleiskim, kad Centro Sekretorius tokį reikalavimą išpildytų ir pasiųstų "original bills"; bet skyrius ant keršto jas praras, kuom tada Centro Sekretorius priparodys, teisingumą išlaidų, — neturėdamas "original bills"

Tas jau daugiaus, negu Centro Sekretorius gali suprasti gerb. skyrių tikslą. — Koks kypšas užpakalyje tųjų skyrių stovį ir kokiu tikslu?...

Dar sykį viešai yra skelbiama; skyriai L. G. D., kurie nenori tvarkos, ir turėti susiklausymą su Centru, meldžiami yra uždaryti (likviduoti) savo skyrius ir visas pakvitavimo knygeles, įgaliojimus ir ženklelius malonės sugrąžinti Centran.

Priektam, meldžiasi atkreipti domą: kad L. G. D-ja yra **čarteruota ir Registruota Draugija** Illinois valstijoje ir yra po valdžios priežiura. Todel valdžia netoleruoja betvarkės skyriuose ir spiria Centrą uždaryti tokius skyrius, kurie nesusiklauso su Centru. —

Tas, man rodos, kiekvienam turėtų buti aišku. Todel meldžiasi gerb. skyrių L. G. D. išsirinkti vieną iš dviejų: **Arba atlikti savo priedermę — arba uždaryti skyrių. —**

Centro vėlijimai yra atlikti priedermę, t. y. neapleisti Lietuvos Raudon. Kryžiaus taip sunkiose vaalndose. Tada, kada pagalba, šiandie daugiaus negu kada nors yra reikalinga, tada kada Lietuvos piliečio krutinė yra sudraskyta ir krauju apsipylus; tada, kada jis yra paliktas laukuose — varnų puotai!—

Dr. A. L. Graičunas,
Centro Sekretorius.

DR. D. ALSEIKOS PRAKALBŲ MARŠRUTAS.

Gruod. 9 d., Lietuvių Svet., 25 Camden St., **W. Lynn, Mass.**

Gruod. 10 d. L. T. N. Svet., Main St., **Montello, Mass.**

Gruod. 12 d., Lietuv. Kliubo svet., 41 Berkeley St., **Lawrence, Mass.**

Gruod. 13 d., Colonial Teatro name, 84 Middlesex St., **Lowell, Mass.**

Gruod. 18 d. Rabillards Hall, Parker St., **Gardner, Mass.**

Gruod. 19 d., Rialto Teatre, 45 Millbury St., **Worcester, Mass.**

Gruod. 20 d., Bohenian Hall, Meadow St., **Westfield, Mass.**

SOUTH BOSTON'O LIETUVIŲ PILIEČIŲ DOMAI.

Draugai, Lietuvos Piliečiai! Gruodžio (Dec.) 14 d. 1920 m., 7:30 valandą vak. įvyks mitingas, kuriame bus renkama nauja valdyba. Todel dr. piliečiai, kiekvieno yra pareiga ateiti į mitingą - susirinkimą kuo skaitlingiausiai, nes bus svarstoma daug svarbių dalykų.

Šaukią **Komitetas.**

LIETUVIŲ FILMŲ BENDROVĖS nauji paveikslai iš Lietuvos bus rodomi:

Nedėlios vakare, Gruodžio 12 d., Girardville Opera House, Girardville, Pa.

Panedėlio vakare, Gruodžio 13 d., Lietuvių bažnyčioje, Diamond St., Hazleton, Pa.

Seredos vakare, Gruodžio 15 d., Washington Hall, Kulpmont, Pa.

Pėtnyčios vakare, Gruodžio 17 d., Lietuvių bažnytinėje salėje, Slocum St., Eedwardsville, Pa.

Antra Sesija.

Pėtnyčios vakare Gruodžio 10 d. Majestic Hall, Asnuntuck St., Thompsonville, Conn.

Subatos ir nedėlios vakarais Gruodžio 11 ir 12 dd., Lietuvių salėje, 354 Park St., New Britain, Conn.

Panedėlio vakare, Gruodžio 13 d., Šv. Kazimiero Draugijos svetainėje, 22 Williams St., Westfield, Mass.

Utarninko ir seredos vakarais Gruodžio 13 ir 14 dd., Lietuvių pobažnytinėje salėje, 295 St. John St., New Haven, Conn.

Su pagarba,
LIETUVIŲ FILMŲ B-VĖ.

Bell Phone Dickinson 3995 M.

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.

Ofiso Valandas;
Nuo 9 rito iki 5 po pietu
Vakarais, Ketverge nuo 6 iki 9 P. M.
Nedeliomis iki 4 po pietu.

KURSAS NUPUOLĖ

Tai geriausia proga daug auksinų į Lietuvą nusiųst.

Greitume nusiuntimo pinigų nieks su manim negal lenktyniuotis; visiems pinigų siuntėjams pristatau kvitas su parašais priėmėjų pinigų.

Laivakorčių agentura į Liepojų, Hamburgą ir visur.

Pasai kelionei į Lietuvą.

Padarymas lietuviškų dokumentų.

Pinigus siųskite per pašto. Money Order. Rašydami pridėkite 2c. stampą ir visados adresuokite:

P. MIKOLAINIS,
53 Hudson Ave., Brooklyn, N.Y.

Didžiausias Knygynas

— TIK —
DARBO ŽMONIŲ KNYGYNE

Galima gauti visos Knygos. Reikalaukite musų Knygų Kataliogą. Siųskite musų Knygyno Knygas Lietuvon savo draugams ir giminėms. Kurie pirksite musų Knygyne Knygas siuntimui Lietuvon nuleisime pigiaus, duosime patarimą kaip siųsti, kad siuntinys pasiektų Lietuvą, be to mes parduodame laikraščius ir knygas tik ką atėjusius iš Lietuvos: "Socialdemokratą", "Lietuvos Ukininką", "Sietyną", "Aušrinę", "Mokyklą ir Gyvenimas", taipgi Knyga Kelias į Socializmą, kaina 50c. Kreipkitės adresu:

J. B. AGLINSKAS,
3238 S. Halsted St., Chicago, Ill

Tel. So. Boston 270.

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.

Galima susikalbėti ir lietuviškai
Ofiso valandos:
Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 8
Vakarais 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

Skausmus ir gėlimus nutildo

PAIN-EXPELLER

Vaizbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofise.

DRAUGAS REIKALE

KNYGA KIEKVIENAM REIKALINGA.
KAINA 50c.

Siunčiam po aplaikymui tiktai 10c. Rašykite, reikalaudami knygos su pridėjimu 10c. pas:

UNIVERSAL SALES CO.
346 E. 53 St.,
New York, N. Y.

REIKALINGI AGENTAI.

ATLASO RUBŲ B-VĖ umai reikalauja gentų, pardavinėti visokius rubus. Išmokti nesunku; uždarbis geras. Atsišaukite:

ATLAS CLOTHING CORPORATION,
343 Broadway, Boston 27, Mass.

KALĖDŲ DOVANOS!

Lietuvos Atstatymo Bendrovė gavo iš Lietuvos daugybę naujausių knygų, eilių, apysakų, kalbamokslių, mokslo rankvedžių, chorams gaidų, vaikams knygelių su spalvuotais paveikslais ir t. t.

REIKALAUKITE KATALOGO!

Pažinkite Lietuvos naujausią literaturą, pasipirkdami šių knygų sau ir apdovanodami jomis savo gimines ir pažįstamus bei draugus Kalėdų ir Naujų Metų šventėse!

LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION,
294 — 8th Ave.,
New York, N. Y.

Nauja Eilių Knyga

"Svetimoj Padangėje Pasaulio Verpetuse"

Eilės, dainos ir prietikiai, šešiuose skyriuose. Telpa porą šimtų įvairių eilių. Parašė A. J. **Jokubaitis.**

Knyga didelio formato: 7×10 col. 200 pusl. Gera popiera ir graži spauda, papuošta daugeliu venetų. Kaino **$2.00.**

Del A. L. T. S. narių, tuom kart parduodame tiktai po **$1.25.**

"SANDAROS"
Knygynas,
327 E Street,
Boston 27, Mass.

PIGIOS MAŠINUKĖS RAŠYMUI LAIŠKŲ

Kam jums mokėti po $80 ir 100 doliarių už mašinukes rašymui laiškų, kad pas mane tas pačias mašinukes galite gauti už pusę kainos Visos gvarantuotos ir atliekančios pirmos kliasos darbą.

OLIVER mašinukė No. 3 $35.00. No. 5 $45.00 ir No. 9 $40,50 **su lietuviškais akcentais $5.00 brangiau** Pasiskubinkite užsisakyti, nes nedaug jų turiu.

V. S. JOKUBYNAS,
Box 582, Hart, Mich.

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)

Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare.

509 Broadway, kampas G St.,
So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 502

Mes Galime Gauti Pilną Sumą už Jusų LIBERTY BONDSUS

Jeigu Jus turite Liberty Bondsus ir norite juos išmainyti ant pinigų, tai parašykite mums kiek turite, kokie bondsai. Mes gausime tiek, kiek jus užmokėjote. Rašykite šiuomi antrašu:

BALTIC STATES DEVELOPMENT CORPORATION

35 So. Dearborn St., CHICAGO, ILLINOIS.

Lietuviai Amerikoje

NEW PHILADELPHIA, PA.

Lapkričio mėn pas mus buvo šiek-tiek judėjimo. Ir taip: lapkričio 8 kalbėjo, rodosi, du bostoniečiai: Makola ir Klinga. Jie agitavo už kokias ten "audimo ir verpimo" bendroves, pardavinėdami jų akcijas. Kaip teko nugirsti, tai ir akcijų parduota už kelis šimtus dol. Apleidus jiems šį miestelį, jų pėdomis atsekė detektyvai, klausinėdami informacijų: "kuriuom keliu Mokola išvažiavęs"? Vėliaus anglų spauda paskelbė, kad Mokola tapo areštuotas Shenandoah mieste ir atgabentas į apskričio kalėjimą.

Lapkr. 14 d. turėjo čia krakalbą maj. P. Žadeikis. Per prakalbą Lietuvos Šauliams surinkta $134.00. Pinigus pasiųsti Lietuvos Miisjai pavesta L. L. P. Bonų stoties iždininkui — S. Bulotai. Taipgi parduota už kelis šimtus dol. Liet. L. P. Bonų. Nors tas viskas įvyko dėlei Lietuvos reikalų, "per didelę bėdą", bet visgi maj. P. Žadeikio atvykimas "apsimokėjo."

Pasakiau: "per didelė bėdą", todėl paminėsiu čia ir apie tą "bėdą". Kaip man teko nugirsti, tai štai kaip tas išeina: L. L. P. Bonų stoties iždininkas, siųsdamas už parduotus Bonus pinigus Lietuvos Misijai, pasiskundė, kad žmonės "sutingę" pirkti Bonus ir kad butų gerai, jeigu Žadeikis atvyktų pakalbėti. Į tai Liet. Misija atsakė, kad Žadeikis sutinka atvykti lapkr. 13 d., apie 6-tą val. vakaro. Viskas tuoj buvo surengta - apgarsinta. Bet trukis, vežęs Žadeikį, pavėlino 10 minučių, o tas reiškia, kad Žadeikiui prisėjo visą valandą pakely laukti gatvekario, ir tokiu budu tą vakarą prakalbos neįvyko.

Kad progą išnaudoti, keletas piliečių ir Žadeikis sutarė, kad paprašyti vietos klebono paskelbti prakalbas ant 14 lapkr. vakaro, nes dieną Žadeikiui reikia kalbėti Mahanoy City.

Lapkr. 14, ryte nuėjus vienam piliečiui pas kleboną su minimu reikalu, klebonas spardosi, ištolo nedasileidžia, "aiškindamas", kad Žadeikis ne džentelmonas, kad socialistas, ir kad Vileišis socialistas, ir kad jie tik todel buvo priimti į Ameriką, kad Smetona prašęs. Po tokiam "ultimatumui" pilietis išėjęs pranešė stot. iždin.. Šito buta su "aštresniais dantimis", ir klebonas savo "ultimatumą" turėjo atsiimti ir paskelbti prakalbas.

Lapkr. 21 kalbėjo čia S. E. Vitaitis (iš New York'o) apie S. L. A. reikalus ir apie Lietuvos dabartinę padėtį. Publika likosi labai patenkinta.

Vietos Sandaros kuopos viršininkai nesnaudžia: Pirmininkas —Sabaitis irižd. — Jučiukonis, spalio mėnesyje prirašė prie Sandaros 8 naujus narius. Gilopkričio mėnesyje kuopos rašt. J. Klimaitis "atkeršindamas" aniems dviem, prirašė ir-gi aštuonis naujus narius. Vadinasi "piragas prieš piragą".

Ručkunų Stasys.

SOUTH NORWALK, CONN.

Įvyko vestuvės Padėkavonės dienoje šio miesto gabaus Lietuvių veikėjo, Stanislovo Railos. Apsivedė su pana Barbona Vasiliauskiute iš Brooklyn, N. Y. Vestuvės atlaikyta pas Bronislovą Banelį, seną gyventoją ir rėmėją Lietuvos laisvės. Sukviestieji sveteliai gražiai ir linksmai su prakilniomis kalbomis ir lietuviškais žaislais laiką praleido. Dalyvavo ir moksleiviai lietuviai: Jonas Ragauskas iš Albanės, N. Y., kuris mokslą eina kolėgijoje, nors nėra buvęs Lietuvoje, bet atjautimą ir prisirišimą turi prie Lietuvos. Adonas Činikas, jaunas moksleivis iš Brooklyn, N. Y. pasakė trumpą prakalbą apie musų brolius sulenkėjusius lietuvius ir jų nesusipratimą.

Taipgi kalbėjo narys A. L. T. S. ir veikėjas tarpe Bridgeporto lietuvių, Jonas Baltušnikas, kuris trumpais žodžiais prabilo ir ragino paaukoti kiek pašelpai Lietuvos siratų. Jaunavedžiai Stanislovas ir Barbora Railai aukojo 5 dol., svečiai sumetė kas doliarį, kas du dol. Viso buvo surinkta 16 dol., kuriuos surinko Jonas Baltušnikas ir pasiuntė siratoms į Lietuvą lapkričio 29, 1920 per L. Misiją. Ačiu aukotojams ir laimingo gyvenimo jaunavedžiams. **Ten Buvęs.**

NORWOOD, MASS.

Klaidos Pataisymas.

Pagarsintose aukose Šauliams, kurios buvo surinktos lapkr. 11 d., buvo pagarsinta, kad Ant. Neveckas aukojo 10 dol.. Prie tam dar aukojo 500 rublių (caro išleistų).

Vietos Lietuvos Piliečių Sąjungos Skyriaus sekr.,

Jonas Pėža.

UNION CITY, CONN.

Pavyzdingos Vestuvės.

Čia apsivedė Juozas Glinskas su panele Ona Petrauskiute. Svečių atsilankė mažai, bet visi gražiai linksminosi. Vienas iš svečių užsiminė apie tėvynę Lietuvą ir Šaulių organizaciją ir ragino sutiekti jiems kokią pagelbą. Visi su tuo sutiko ir pasipylė aukos: Jaunavedžiai $20.-00, Vincas Kamaitis 20.00. Po $10.00: Antanas Bakša, Ona Bubnienė, Jurgis Gataveckas, Juozas Petrauskas. Kiti dėjo nuo $1 iki 4. Viso labo sudėjo $100.00. Antanas Bakša tuojaus pasiuntė Lietuvos Misijai, kad pasiųstų Lietuvos Šauliams.

"Sandaros" Skaitytojas.

TAMAQUA, PA.

Lapkr. 19 d. prasidėjo maršrutas pirmo apskričio S. L. A. Čia 204 kuopa S. L. A. parengė vakarą ir gerb. S. E. Vitaitis, iš New York, N. Y., "Tėvynės" redaktorius kalbėjo dvejais atvejais, pasakydamas, kaip senuose laikuose žmonės gyveno pavieniais, o potam pradėjo susitelkti į kaimus ir tverti šiokiastokias organizacijas. Antru kartu kalbėjo apie Lietuvą. Prie progos daugelį laiškų ir straipsnelių perskaitė apie lenkų žiaurumus, kaip jie biauriai pasielgia su lietuvių kareiviais, kurie karės metu patenka į lenkų rankas. Aukų surinko lėšų padengimui $4.30. Ir draugui S. E. Vitaičiui da reikės aplankyti 8-nios lietuviškos kolionijos su prakalbomis, nes jau kitos išanksto užsiregistravo. **Inis.**

UNION CITY IR NAUGATUCK, CONN.

Už Nepriklausomą Lietuvą.

Per pasidarbavimą šių kolionijų lietuvių, likos sumanyta surengti "Tag day", kuris įvyko Spalio 30-tą d. Surinkta $482.-21. Sutvarkymui buvo sušauktas susirinkimas galutinai nuspręsti tuos pinigus. Nutarta siųsti Lietuvos bėgantiems reikalams.

V. B. Ambrazaičio Prakalbos.

31 d. spalio kalbėjo V. B. Ambrazaitis. Nors prakalbos buvo surengtos Progress Shoe Mfg. Bendrovės naudai, bet gerb. kalbėtojas pašventė didesnę savo prakalbų dalį Lietuvos reikalams, kadangi dabar yra toks svarbus momentas, gelbėjimas Lietuvos.

Po prakalbų buvo pareita per svetainę parinkimui Lietuvos Šauliams aukų. Aukojo šie: K. Vaičiulis, L. L. P. Boną $50.00, Juoz. Domeika $20.00. Po $10.-00: M. Simkauskas, A. Simkauskas, M. Petraitis, K. Budreviče, J. Počius, J. Luisis, J. Gribauskas, J. Žurinskas, A. Praleika, J. Kuncaitis, W. Karbauckas; J. Butvilas $5.00. Kiti aukojo po mažiau. Viso aukų surinkta $244.21. Likosi pasiųsta Lietuvos Misijai. Viso abiejų $727.-21. **Juozas K. Domeika.**

KENOSHA, WIS.

Apvaikščiojimas.

Lpkričio 14 d., š. m. vietos lietuviai turėjo didžiausį apvaikščiojimą, kokio Kenošius dar nėra turėjęs.

Apvaikščiojime dalyvavo visos vietos draugijos, išimant "bolševikus" ir kokį ten "progresiščių" susivienyjimą, kuriems svajojas nebuti dalykai.

Apvaikščiojime dalyvavo virš 1500 žmonių, o musų "bolševikėliai" stovėdami ant kampų stebėjosi, kad taip daug žmonių dalyvauja. Apvaikščiojimas prasidėjo iš Šv. Petro par. svetainės ir jo išvaizda buvo tokia: Po beno Amerikos ir Lietuvos vėliavos, šalyje vėliavos po ginkluotą kareivį, paskui ex-kareivių burys, toliau maži mokyklos bernaičiai ir mergaitės atvaizdino Amerikos ir Lietuvos gyvasias vėliavas, paskui moterys, o ant galo ilga eilė vyrų. Sugrįžus į Šv. Petro par. svetainę, matant, kad netilps, buvo paimta Schlitz svetainė ir abi buvo pilnos.

Kalbėtojai buvo 3: P. Grigaitis, Al. M. Račkus ir J. I. Bagdžiunas. Visi laikė prakalbas abiejose svetainėse ir visi nurodinėjo lenkų darbus, kokius jie daro, kad pavergt Lietuvą. Visi kalbėtojai ragino, kad kuodaugiaus aukuotų.

Prakalbos žmonėms patiko, nes visi ramiai užsilaikė ir gausiai plojo. Šv. Petro parapijos koras sudainavo daug dainelių ir visos gerai nusisekė, už ką varde rengimo komiteto tariu nuoširdų ačiu. Aukų surinkta $1039.45 ir tuojau pasiųsta į Lietuvą per Lietuvos Atstovybę Amerikoje.

Aukojo sekančiai: Petravičius Stasys $25;Stulgaitis Statys 15; po $12: Kun. A. Balinskas, J. Kailiukaitis. Po $10: M. Milikauskas, A. Jurgilas, J. Ralys, A. Bakšys, Smargaitis, V. Jakutis, J. Kabauskas, T. Jasiulis, V. Varanavičius, J. Jurkunas, J. Bartašius, P. Venckienė, J. Mockus, J. Šimkauskas, P. Tylius, P. Gynotas, S. Jocius, Jonikaitis, P. Zakareviče, J. Daukienė, A. Miliauskas, H. Labanauskas, A. Kvedaras, V. Jasiunas, P. Šlekys, J. Nevulis, S. Ruika, J. Totulas, A. Glažauskas, J. Trakšelis, A. Lauraitis, K. Baliauskas, G. Simonaitis, J. Kaminskas, P. Gudžiunas, J. Tautvidas, F. Ravotas, K. Kasparas, Juozas Kasparas, R. Baliauskas,

Po $5: M. Trakšelienė, S. Ralys, J. Gudmonas, V. Mandravickis, S. Zeleckis, S. Jaseliunas, V. Norbutas, A. Mockus, J. Puluikis, S. Lukmonas, A. Kniza, J. Staponaitis, A. Macnorienė, J. Višniauskis, J. Kasputis, P. Barodica, T. Bagdonas, P. Jusis, S. Poškus, Labanauskienė, O. Miliauskienė, P. Kuliešius, K. Kelpša, I. Butvilas, M. Tubelis, J. Šimanauskas, A. Lemėšis, A. Aleliunas, V. Strasevičius, A. Kareckis, J. Švelnys, J. Blazeviče, A. Zeleckis, P. Zeleckienė, J. Stumbrys, A. Penkunas, J. Karčauskas, K. Arlauskas, V. Nacius, K. Bišauskas, S. Pinigis, V. Karčauskas, J. Karpavičius. (Kurie aukojo mažiau, kaip $5.-00 tų vardų negalime patalpinti, nes per daug vietos laikraštyje paimtų. **Red.**).

A. Kvedaras apv. Rašt.

ROCHESTER, N. Y.

Protestas prieš Lenkus ir Parama Lietuvai.

Visų draugijų bei kuopų sutvertam sąryšyje tapo surengtas didžiulis susirinkimas lapkričio 28 d. su prakalbomis. Tik nežinia kodel, pasekmės buvo mažos. Kaip girdėti iš daugelio asmenų, tai kaltina, kad blogos įtakos buvęs kalbėtojas p. J. Belskis, (kai-kas sako, kad jis ir daktaras) iš New York'o. Vietiniai kalbėtojai p. p. J. Rickis, P. Petronis ir Rabinas Sadavskis anglų kalboje. Panelė E. Stankevičiutė eiles pasakė: "Oi gaila gaila Lietuvos apleisti". Cicilijos choras sudainavo keletą gražių dainelių. Nors buvo maldauta ir Gedimino choras, bet ten daugiausia priklauso bolševikų gaujos, tai ir nedalyvavo proteste prieš lenkus. Mat, geriau turbut jiems už lenkus. Tegul visuomenė atjaučia tokias gaujas..

Taipgi buvo ir vietos laikraščių reporteriai ir maloniai aprašė Amerikos spaudoje. Rezoliucija tapo pasiųsta valstijos sekretoriui ir kongresmonams. Aukų surinkta Lietuvos gynimui $286.86. L. L. Bonų parduota už $1000.00. Aukos tapo pasiųstos Lietuvos Misijai. Špitolninkų organai: "Draugai", "Darbininkai" neįveikia atgrasint nuo Misijos. **Paukštelis.**

WATERBURY, CONN.

Waterburio Progress draugijų sąryšis mėgina jau kelintu kartu per draugijas, priklausančias sąryšin reikalauti viešos apyskaitos iš "New England Workers Ass." lietuvių skyriaus iš aukų prisiųstų Waterburio streikuojantiems darbininkams; žodžiu — pilnos apyskaitos, visų įeigų ir išeigų.

Taipgi Progr's. dar-jų sąryšis laikytame mėnesinyje susirinkime lapkr. 26, 1920 m. tą draugijų reikalavimą apsvarstęs, užgyrė ir nutarė paskelbti viešai per laikraščius.

Nes kylant visokiems paskalams, teisingiems ar neteisingiems, ant vadovų vietinio N. E. W. Ass. lietuvių skyriaus, tas, žinoma, labai kenkia organizavimui darbininkų ir puldo dvasią jų kovoje už pagerinimą savo buvio, kurių dvasia ir taip yra nupuldinta pralošus streiką ir ištikus bedarbei.

Taigi varde draugijų, prigulinčių į sąryšį, kurios susideda iš tų pačių darbininkų ir yra gausiai rėmę streiką iš savo iždo bei pavienėmis ypatomis. Ir taipgi varde plačios lietuv. visuomenės Amerikoje, kuri taipgi gausiai rėmė Waterburio streikuojančius darbininkus.

Reikalaujame išpildyti viršminėtą reikalavimą: pilnai išduoti viešą apyskaitą visų aukų, įeigų bei išeigų laike streiko tuomi lai užkertant kelią visokiems teisingiems ar neteisingiems paskalams, kas savo keliu labai kenkia ateities prisišaukimui iš visuomenės aukų, nors ir svarbiausiame reikale.

Waterburio Progr's. Draugijų Sąryšis.

Raštininkas Stasys Senkus.

P. S. Šį atsiliepimą meldžiame visų pakraipų laikraščių atkartoti, nes ir aukas visi ir iš visų rinko.

(**Redakcijos Pasarga.** "Sandarai" buvo atsiųsta iškarpa iš "Laisvės" su aukotojų surašu, bet ten tikros atskaitos, t. y. įplaukų ir išlaidų subalansavimo, nebuvo. Ilgam, trijų smulkios spaudos skilčių, surašui užgrustoje visokiais reikalais "Sandaroje" iki šiol negalėjome praruimuoti vietos).

ANSONIA, CONN.

Aukuotojų vardai, kurie aukojo Šauliams draugystės mėnesinį susirinkimą. Šv. Antano Draugystė aukojo iš kasos $50.-00; Vincas Kundrota 10.00; Vitalius Šaukys 5.00. Kiti aukojo po 50c., po 1 ir po 2 dol. Išviso surinkta $84.00.

Sekr. **Antanas V. Ulevičius.**

PITTSBURGH, PA.

Jukelio Prakalbos ir jo Areštavimas.

L. D. L. D. 33-čia kuopa surengė prakalbas Jukeliui lapkričio 15-tą L. M. D-jos svetainėje. Žmogelis pludo kiek tik įmanydamas visas valdžias, tik vieną Rusijos valdžią gyrė. Užsipuolė labai ant sandariečių. Mat čia sandariečiai pradėjo veikti, pradėjo rupintis ir savo partijos reikalais ir Lietuvos tėvynės reikalais, tai tas mus komunistėliams nepatinka. Jie pasikvietė Jukelį, kad sustabdytų žmonių upą. Teko ir Vyčiams, o socialistai jau bjauriausi žmonės pagal Jukelio nuomonę. Jukelis savuosius ragino kitus prikalbėti dėtis prie komunistų, o kuris neklauso, tai, sako, per sprandą žalčiukui.

Utarninko vakare skaitė prelekciją apie tautas, o pėtnyčios vakare sakė vėl prakalbą, surengtą Moterų Progresisčių 26-tos kuopos. Nugi per tas prakalbas atėjo ir lietuviškų žydelių pasiklausyti, kurie buvo ir delektyvai drauge. Žmogeliui pabaigus kalbėti ir vedas už rankos. Progresistės turėjo diktokai "Moterų Balso" ir da kokių knygelių, ir tas sukonfiskavo.

Jukeliui tai jau ne naujiena— jau jis kelis kartus buvo areštuotas, bet yra svarbesnis klausimas, ką mano ir ką daro L. M. D. ir jos nariai? Pasibudavojo svetainę susirinkimams, mitingams, kad ten lavintis dainų, teatrų ir muzikos, kad pakėlus lietuvių dvasią, kad neištautėjus. Ir dar tokį vardą nešioja: "Lietuvių Mokslo D-ja", o samdo svetainę išgamoms, kurie keikia, kas tik lietuviška, kas lietuviui miela ir brangu, tuos pačius lietuvius, kurie budavojo tą svetainę.

Aš patarčiau tiems nariams, kuriems yra brangi lietuviška svetainė, kad jie reikalautų komiteto pildyti nutarimus, ir tuos lietuvių išgamas prašalinti iš savo tarpo, tada nebus nesutikimų ir vaidų.

Pittsburgietis.

WEST LYNN, MASS.

Prakalbos.

Lapkričio 27 d. Tautos Fondo 11 skyrius buvo surengęs prakalbas. Kalbėtojai buvo iš So. Boston'o kun. Urbanavičius ir "dėdės vaikas" Antanavičius, kaipo raštininkas. Kun. Urbanavičius pradėjo savo prakalbą iš "Lietuvos Historijos", kaip lietuviai gyveno senovėje su lenkais ir kaip susivienyjo su jais. Sakė, buk tai lenkai lietuvius priviliojo gražumu, prižadėdami jiems visokių nebutų dalykų. Bet visai neprisiminė apie Jogailą, kuris nuvyko į Kriokuvą ir Vasario 15 d., 1386 met. tapo apskrikštytas ir surištas su Jadvyga. Sekantį sausio mėn., 1387 m. Jogaila su Jadvyga ir buriais kunigų grįžo į Lietuvą krikštyti Lietuvos piliečių per prievartą. Kalbėtojas nepaminėjo, kad lenkai lietuviams įbruko krikštą ir per tą krikštą lietuvius pavergė po savo vergija. Ir taip nudavė kun., kad buk lietuviai atsirado ant šio žemės kamuolio su Šv. krikštu, tik priminė apie D. L. K. Vytautą, kuris buk buvo stabmeldis ir buvo apsiskelbęs visam pasauliui Baltųjų ir Juodųjų jurių viešpačiu.

Toliau kun. U. aiškino apie T. F. nuopelnus, pasigyrė, kad aukų T. F. surinko daugiau nei pusę milijono dol.,Lietuvon pasiuntė šešis šimtus tukstančių auksinų.

Prakalboms pasibaigus, iš publikos atsistojo P. B. ir paprašė balso, užklausdamas: "gerb. klebone! jus pasakėte savo prakalboje, kad T. F. surinko daugiaus nei pusę milijono doliarių, o į Lietuvą pasiuntėte tik šešis šimtus tukstančių auksinų, tai ar nemalonėtute paaiškinti, kur dingo likusieji pinigai?" Čionais kun. susimaišė, pradėjo sakyti: "kiek buvo pirmiaus kam duota ar siųsta, aš nežinau, bet iš dabartės surinktų pinigų ta sumą buvo pasiųsta".

Tai matote, kaip klerikalų šulai vartosi, kada užklausi, kur jie deda surinktus žmonių pinigus — jie nežino! Aš patarčiau Lynn'o lietuviams, kad stambesnes aukas Lietuvai siųstų tiesiai į Lietuvos Misiją, kuri pasiųs taip, kaip jus reikalausite, arba vietinei Poliečių Sąjungai.

Aukų surinkta $59.15. Žmonių buvo prisirinkus pilna svetainė.

Apsivedė.

Padėkavonės dienoj apsivedė A. L. T. S. 40 kuop. vice-pirm. V. Vainoras su panele Mare Šilaliute, ir jo draugas, geras sandarietis, St. Stulginskas su pan. Malvina Šilaliute.

Jų visi draugai ir Sandaros 40 kuop. nariai linki jaunoms porelėms geros kloties.

Bijunėlis.

PITTSBURGH, PA.

Pittsburgo lietuviai pradeda judėti: Draugijos renka komisijas, kad rengti mass-mitingą, rinkti aukas Šauliams, kad pirkti Bonus, ir kad butų geresnės pasekmės nutarta pakviesti kalbėti adv. F. J. Bagočių iš Boston, Mass., kurs bus Pittsburge 18 Gruodžio (Dec.), subatos vakare, Lietuvių Mokslo D-jos svetainėje, prie Soho.

Pittsburgiečiams Bagočius yra žinomas iš senesnių laikų, nes jis gyveno Pittsburge kokia 10 metų atgal. Taigi visiems, kam miela yra tėvynė Lietuva bus malonu išgirsti adv. Bagočiaus kalbą.

Mes, Pittsburgo lietuviai, negalime snausti ir dejuoti, kad mus tėvynę lenkai užpuola. Mes matome, kad Lietuvoje ginkluojasi visi — vyrai, merginos, vaikai ir seneliai — tik šaukias į mus broliai, amerikiečiai: "Gelbėkit mus, duokit mums ginklų, mes nepasiduosime lenkų ponams gyvi, jei tik per mus lavonus užims mus tėviškę!" Taigi, broliai, sujuskim gelbėti, nepasigailėkime poros dienų uždarbio tiems, kurie nesigaili savo gyvasčio, dėkim Šauliams, pirkime bonus, gelbėkim Lietuvą dabar, kada da nevėlu.

Juozas Virbickas.

ROCKFORD, ILL.

Šis miestas turi apie penkiasdešimts penkius tukstančius (55,000) gyventojų, nemažas skaitlius ir lietuvių. Lietuviai pasidalinę į partijas, kuopas ir t. t., tarp kurių verda kova, lig kokioje statinėje raugai. Kitais kartais čia stipriai laikėsi tautininkų sriovė, bet vėliau užkariavo socialistai. Da vėliaus persikrikštino komunistais ir savo laikė, didžiavosi, kad "nepoilgo" bus galas visiems, kas ne su jais. Tik ant nelaimės, (o gal ant laimės) vieną gražią mėnesienos naktį užklupo saldžiai miegančius musų "didikus" kokie nelabieji aniolai sargai. Nors musų "didikai" visuomet sakydavos, kad jie nieko nebijo, nei gerų nei piktų dvasių, bet šiuom sykiu pasirodė kitaip. Matyt juos "apkerėjo" tie sargai, kad visi be pasipriešinimo buvo toki paklusnųs sargams, kad kitiems nereikėjo nei žvakių parodyti. Po visai ceremonijai daugumą paliuosavo, žinoma, su ta išlyga, kad tokių baikų nebekrės. Tai musų "didikai" nusiminę vaikščiojo, kaip žemę pardavę.

Bet vėliaus vietos lietuviams pradėjus veikti Lietuvos labui,

"didikai" vėl stoja į kovą, kad sutramdžius veikimą. Dar į savo abazą pasikvietė moterėles, kad daugiau butų triukšmo, bet jų mažai kas klauso, visas darbas eina pasekmingai, kaip tai: aukų rinkimas, apvaikščiojimas prieš lenkų grobimus ir t. t.

Taipgi čia yra pagarsėjęs toks "veikėjas", sakos neseniai atvykęs iš Chicagos, kuris darbuojasi gana energingai, kaip tai prie teatrų, monologų. Pastarieji jam geriausia sekasi, o ypač vaikai ir moterėlės labai jo veikimus pamylėjo. Tai lietuviškas Chaplinas. Nieko, rodos, nebutų galima priešai sakyti, jei jis nieko neužgauliotų, bet dabar tai negalima nutylėti, kad jis, kaip yla maiše nesilaiko ligsvaros savotiškam špose. Lauksim, gal susitupės, tai turėsim veikėjų daugiaus. **Liemunas.**

AMSTERDAM, N. Y.

Jaunimo Veikimas už Lietuvos Neprigulmybę.

Lapkr. 25 d., š. m. buvo surengtas vakaras Lietuvos Sunų ir Dukterų draugijos, kaipo sukaktuvės šios jaunimo draugijos šešių metų. Kai-kurie šios draugijos nariai jau yra išvažiavę į kitas kolionijas. Kad ir jiems but žinoma, kaip jų draugai veikia vardan L. S. ir D. D., aš noriu kiek aprašyti veikimą. Surengtas vakaras Lietuvių pobažnytinėje svetainėje. Pirm visako, Cicilijos choras sugiedojo Lietuvos himną ir kitas tautiškas dainos, po tuom P. Plankis turėjo trumpą prakalbėlę ir kvietė daugiau jaunimo prigulėt prie tinkamos jaunimui bepartyviškos draugijos. Toliaus sekė programas. J. Gaska, monologas — "Singelio Bankrutas". J. Sinseičis, monologas — "Ar aš Kalta". T. Švoba, monologas — "Artimo meilė", p-lės S. Kiseliutė ir Veronika Kiseliutė, dialogas — Už tėvynę", p-lė B. Vasiliauskaitė, turinti puikų balsą, turėjo salo. S. Ambrasas skaitė atsišaukimą iš Lietuvos Misijos. Prasidėjo rinkimas aukų Lietuvos Šauliams. Nors jau daugumas buvo aukoję įvairiuose ssirinkimuose ir prakalbose, bet ir šį sykį surinkta $95.95. P. J. Lalas kalbėjo apie Lietuvos Piliečių Sąjungą.

Buvo lošiamas vieno veiksmo juokingas veikalėlis, "Meška". Lošyje buvo sekanti: J. Dargužiutė, Alena Papovienė (našlė); J. Sinseičis, Jurgis Smirnovas, dvarponis; T. Švoba, Lukošius Papovienės liakajus. Patėmijau lošėjai gana gerai atliko savo užduotis, ir publiką nemažai prijuokino.

Šis vakaras už įžanga davė pelno $55.10; pardavinėjimas "Lietuvos Ukininko" 3.75. Su aukomis Lietuvos Šauliams lieka viso $155.80. Visas pelnas nutarta L. Š. pasiųsti per Lietuvos Misiją. Šiomis dienomis nemažai knygų surinktų T. M. D. 144 kp., likos pasiųsta į Lietuvą.

P. J. L.

KENOSHA, WIS.

Iš Kenoshos Lietuvių Veikimo.

Kenoshe yra didžiausia lietuvių kolionija visoj Wisconsin valstijoje. Lapkričio 14 buvo didelė protesto demonstracija, surengta prieš lenkus - užpuolikus ant Lietuvos. Demonstraciją rengė visi Kenoshiaus lietuviai be skirtumo pažiurų, išimant lenkbernius, kurie pasivadinę Kenoshiaus lietuvių komunistais. Demonstracija buvo labai įspudinga. Pirmiausiai maršavo kareiviai, paskui kareivių "Red Cross" nursės, paskui maršavo vaikai, moterys, vyrai, laikydami vėliavukes rankose ir nešdami tam tikras iškabas. Sugrįžus prie svetainės pasirodė, kad tik pusė žmonių tegali tilpti į svetainę. Komitetas greitai gavo kitą svetainę, kad tik susirinkusius galėtų priimti. Ir prisipildė dvi svetainės pilnos žmonių.

Kalbėtojai buvo sekanti. Pirmiausiai kalbėjo miesto majoras J. G. Joachim, paskui Myron Sweet iš Medison, Wis., — abudu kalbėjo angliškai. Paskui buvo iš Chicagos J. J. Bagdžiunas, "Naujienų" redaktorius P. Grigaitis ir H. M. Rasckus. Visi labai puikiai kalbėjo apie dabartinę Lietuvos padėtį.

Buvo renkamos aukos, surinko viršum $1000.00. Visi susirinkusieji priėmė rezoliuciją. Turiu pasakyti, kad tai dar pirmas toks susirinkimas lietuvių buvo Kenosha. Malonu yra, kad tarpe musų vienybė pradeda rastis.

Pernai sutvėrėm L. G. D. skyrių. Iškarto dar pasidarbavo biskelį, o dabar rodos, kad mes nieko nežinom apie ją.

Sukanka vieni metai, kaip lietuvių kooperatyvė draugija pradėjo organizuotis. Tos draugijos tikslas yra pastatyti svetainę, ir šiandie draugija yra inkorporuota ant $50.000.00, ir jau darbas eina pasekmingai: turim už kelius tukstančius doliarių šėrų parduotų ir tikimės, kad greitu laiku Kenoshos lietuviai turės atsakančią savo svetainę.

T. M. D. kp. yra kaip mirusi. Kaszin delko? Mes, kai-kur pasirodom labai puikiai, o kai-kur nebutume verti nė lietuvio vardo nešioti. Reikia daugiau vienybės ir lietuviškumo.

S. L. A. kp. turi atsakantį skaičių narių — netoli 200, bet pažiurėkim, kiek ana pasidarbavo tėvynės labui, net gėda yra ir kalbėti! Bet tikiuos, kad ateityje mes turėsime daugiau pasekmių, negu buvo lig šiol.

A. L. T. S. yra sutverta kp. Lig šiol tebuvo mažas veikimas. Reikalinga padėti daugiau energijos ir spėkų. Tikimės, kad musų gabųs veikėjai stengsis pasidarbuoti.

Kenosha yra atsakantis skaičius lietuvių, tik mažai intelgentijos. Pageidaujama, kad lietuviai inteligentai apsigyventų Kenosha. Daktaras ir neatbutinai yra reikalingas. Atsiradus daugiau inteligentijos ir tarpe musų butų geresnis veikimas. Kenoshaus miestas auga labai greitai, net kiti sako, kad į keletą metų Kenoshius turi pralenkti Milwaukees miestą.

Nors dabar darbai menkai eina, bet aš tikiu, kad visur tas pats yra.

Gerbiami Kenoshiečiai, visi į vienybę ir prie bendro darbo!

Juozas Kasputis.

Pabaltijos Komisaras Kaune.

KAUNAS, X. 27. (Elta). Šiandien vakarą atvyksta iš Rygos į Kauną Britų Vyriausias Komisaras Pabaltjurio valstybėm, pulkininkas Tallants.

KNYGŲ KATALOGAS.

"Sandaros knygyne dabar gaunamos šios knygos:

GERB. M. PETRAUSKO.

Visi vėliausi muzikališki veikalai, dabar yra gaunami "Sandaros" knygyne.

2. **Lietuviškos Dainos,** III. sąsiuvinis. Mišriems balsams (kvartetams arba chorams). Antra laida. Telpa 6 įvairios dainos. Kaina 25c.
4. **Girių Karalius.** Vieno veiksmo fantastiška opera. Lietuvių ir Anglų kalbose. 78 pusl. ..... $3.00.
5. **Eglė** — "Žalčių Karalienė". Žalčio ir Gulbė — dievaičio duetas. Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina ..... 75c.
6. **Birutė** — "Dievaičiai dievuliai", Birutės aria, sopranui. Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina .... 30c.
7. **Aras.** Kvartetas: Sopranui, Altui, Tenorui ir Bassui..... 35c.
9. **Kanklės.** Dvylika leidynių, trečių — 1919 metų. Kaina .... $1.50.
10. **Kregždelė.** Žodžiai V. Kapso. Duetas Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina ....30c.
11. **Vestuvės.** — "Papuskie Vėjali". Jaunosios Aria, Sopranui arba Mezo - Sopranui. Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina ..... 35c.
12. **Mažas Muzikos Žodynėlis.** Tankiausiai vartojamų žodžių paaiškinimai Anglų ir Lietuvių kalbose. 32 pusl. Kaina .....25c.

"Lietuvos Kariuomenė"

Parašė Karininkas **Ladislovas Natkevičius,** artilerijos vyresnysis Leitetenantas.

Telpa pilnas aprašymas tverimosi Lietuvos kariuomenės, Lietuvos kariuomenės forma, virš 60 gražių, įvairių fotografijų, porą žemlapių ir keletas kariškių dainų su gaidomis.

Šita pirma tos rušies knyga lietuvių kalboje, turi rastis kožno jaunuolio skaitoma ir gerbiama. Kaina popieros viršais — $2.00. Ta pati gražiais audimo viršais $3.00.

KARIŠKIŲ KALENDORIUS

1920 metams.

PRISIŲSTA "SANDARAI" PARDAVIMUI.

Išleistas Kaune; Krašto Apsaugos Ministerijos Literaturos dalies leidinys. **Kaina 45 centai.**

Pirmojo Lietuvos Prezidento Antano Smetonos gražus peveikslas, (11½ X 16) dabar yra gaunamas "Sandaros" ofise. Kaina **10 centų.**, į kitus miestus pašta pasiunčiant kaina **16 centų.**

11. **Amerika.** Rinkinys įvairių faktų, žinotinų Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliaujantiems lietuviams. Surinko ir parašė V. K. Račkauskas. Pusl. 288, didelio formato knyga ..... 75c.
12. **Aisopo Pasakos.** Čia telpa 297 įvairios pasakos, šių pasakų skaitymas yra lengvas, mielas ir žingeidus netik vaikams, bet ir suaugusiems. Surinko ir lietuvių kalbon išvertė Karolis Vairas. Pusl. 346. Kaina tik $1.25
13. **Aušrinės Keliais.** Čia telpa gražių eilių ir šiaip pasiskaitymų. Verta peskaityti kožnam mylinčiam klasiškus r a š t u s . Pusl. 79 ..... 50c.
14. **Andersono Pasakos.** Čia telpa 11 gražių pasakaičiu su paveiklėliais papuoštų. Lietuvių kalbon išguldė P. Nerys. Pusl. 82 .....25c.
15. **A B C. Pradžiamokslis rašymo ir skaitymo knygelė I. Sutaisė Mokytojas Juozas Damijonaitis.** Kietais audimo viršeliais ..... 30c.
16. **Aukso Veršis.** Vieno veiksmo komedija. Vertė Scenos mylėtojas. Pusl. 35 .....15c.
17. **A. L. T. Sandaros** Principai ir Programas. Parašė Albinas Rimka. Pusl. 32 ..... 10c.
18. **Eilės - Dainos.** Parašė Juozas Rainis. Gražios eilės del deklamavimo. Pusl. 32 .....20c.
19. **Gyvenimo Verpete.** Drama penkių veiksmų. Parašė Bl. Kadagutis. Pusl. 77 ..... 45c.
20. **Girnikas - Pašakarnis,** pasakojimas ir "Begėdis Jonas", vaizdelis. Parašė Karolis Vairas. Pusl. 42 25c.
21. **Francijos Revoliucija.** Parašė M. Avietėnaitė. Trumpa aiški istorija Francijos revoliucijos. Su paveiklėliais. Pusl. 75 .....40c.
22. **Kaip gyvena:** Latviai, Anglai, Suomai. Parašė M. Šalčius. Pusl. 65 .... 20c
23. **Kas iš kur pareina.** Trumpi pasakojimai apie kasdieninius žmonių vartojamus d a i k t u s . Pusl. 62 ..... 20c
24. **Daktaras Kišeniuje.** Aiškųs pamokinimai kaip užlaikyti sveikatą ir kaip nuo ligų apsiginti. Sutaisė M. Paltanavičia. Kietais audimo viršeliais. Pusl. 167.....75c.
25. **Ką daryti,** kad sveiki butume ir ilgai gyventume. Pusl. 32 .. 10c.
26. **Kaip Japonai gyvena dabar.** Parašė Dėdė. Pusl. 48 .....10c.
27. **Liudvikas Pasteris.** Žmonijos geradarys ir Jurgis Stefesonas. Geležinkeliai. Parašė M. Šalčius. Su paveikslėliais. Pusl. 48 ..... 20c.
28. **Lietuvių - Latvių Respublika** ir Šiaurės tautų sąjunga. Rinkinys straipsnių ir paskaitų parašytų Dr. Jono Šliupo. Išleista Stockholme 1918 m. Pusl. 162 Kaina $1.00
29. **Lietuvos Laisvė.** Trumpa peržvalga Lietuvių tautos politikos. Parašė daktaras Jonas Šliupas. Pusl. 47 ..... 10c.
30. **Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje.** Gražus kapitališkas veikalas, išrodantis ponų lenkų apaštalavimą Lietuvoje. Lenkų kalba parašė kun. Kaz. Prapolainis. Iš Lenkų kalbos vertė gražia lietuviška kalba Patrijotas. Pusl. 264. Kaina tiktai $1.00
31. **Lietuvių Kalbos Gramatika.** Pradinėms mokykloms vadovėlis. Sutaisė mokytojas Juozas Damijonaitis. Pusl. 116. Perspausdinta iš trečios laidos. Kietais viršeliais 45c.
32. **Lietuvos Gaspadinė.** Arba pamokinimas kaip valgius gaminti. Parašė Žmona. Pusl. 80 .....30c.
33. **Mulkinė ir Mulkytojai,** Dviejų veiksmų komedija iš Amerikos Lietuvių gyvenimo. Parašė Knyburys. Pusl. 35 ..... 10c.
34. **Jaunuomenės** švietimas kitur ir pas mus. Pusl. 28. ....10c.
35. **Naujas Budas Išmokti Rašyti.** Sutaisė P. Mikolainis. Pusl. 30..10c.
36. **Pasnikai Lietuvoje.** Parašė K. Stiklius. Kaina ..... 05c.
38. **Pažvelgus Atgal.** Socialogiškas Romanas Edwardo Bellamy. Vertė Pranas Siulelis. Rašėjas įsivaizdina kas bus 2000 m. sukakus, kaip viskas kitaip - automatiškai veiks ir tt. Pusl. 356. Kaina tiktai $1.00
39. **Politiškoji Ekonomija.** Kas ji yra ir ko mokina. Sutaisė V. K. Račkauskas Pusl. 84..... .25c.
40. **Pražuvo.** Vaizdelis iš gyvenimo. Parašė Karolis Vairas. Kaina..10c.
41. **Rojus ir Pažanga.** Senovės pasakojimai apie rojaus amžius ir rojaus šalis. Vertė V. K. R. Pusl. 112 .... 35c.
42. **Šienapjutė.** Vieno akto operos Libretto. Žodžiai K. Jasiukaičio, muzika Miko Petrausko. Pusl. 24 .... 10c.
43. **Trachoma** arba sergėkitė akis. Prie šviesos ir kiti naudingi straipsniai. Pusl. 100 ..... 15c.
44. **Visas Svietas.** Žemė, kalnai, vanduo, upės, žmonės, miestai, statistiškos žinios. Sutaisė P. Mikolainis. Pusl. 156 ..... 20c.
45. **Žodynėlis,** Angliškai - Lietuviškas. Sutaisė kun. P. Saurusaitis. Pusl. 199 ..... 35c.
46. **Dangaus Augštumas** ir Žmogaus Senumas. Eilės — "Anykščių Šilelis" ir kitos naudingos žinios. Pusl. 149 .....20c.
47. **Žmogaus Pareigos.** Italų kalboje rašė G. Mazzini. Vertė V. K. R. Aukštas troškimas teisybės ir geismas tikrosios žmonėm laimės, kuri turėtų kilti iš pasišventimo, iš savų pareigų pildymo. Ar skaitei šią knygą? Pusl. 245. Kaina .... $1.00.

Užsisakant knygas, kartu reikia ir pinigus prisiųsti sekančiu adresu:

"SANDARA", Book Dept.,
327 E St., Boston 27, Mass.

Lietuviškos Atvirutės

"Sandaros" Knygyne dabar gaunamos sekančios tikrai lietuviškos atvirutes:

KAINA — 2 UŽ 5c., 12 UŽ 25c.

1. Lietuvos Ukininko Grinčia,
2. Lietuvos Ukininko Namas,
3. Lietuvos Ukininko Vaizdelis,
4. Vilniaus reginys, žiurint nuo Vilijos,
5. Vilniaus Katedros Bažnyčia,
6. Petro Rimšos "Artojas",
7. Šiaulių miesto rinka,
8. Vasarinis Vilniaus Teatras,
9. Petro Rimšos "Močiutė",
10. Trakų pilies griuvėsiai,
11. Gedimino pilies gruvėsiai,
12. Gedimino kalno vaizdelis,
13. Trakų ežeras ir pilis,
14. Sodžiaus vaizdelis "svečių belaukiant",
15. Šv. Onos Bažnyčia Vilniuje,
16. Dr. V. Kudirka Lietuvos Rašytojas,
17. Lietuvaitės, gražus vaizdelis,

Taipgi sekančios: po 5c., 6 už 25c.:

18. Mikas Petrauskas, liuoso meno dailininkas,
19. Dr. V. Kudirka, Lietuvių rašytojas,
20. Simanas Daukantas, Lietuvių Istorikas.

Į kitus miestus pašta mažiau 4 nesiunčiame. Perkupčiam leidžiam gerą nuošimtį. Pasiskubinkite kol yra. Užsisakant ir pinigus siunčiant, adresuokite:

"SANDARA"

327 E STREET, BOSTON 27, MASS.

Kaledu Dovana

Geriausia dovana Kalėdoms, tai pinigų pasiųsti saviems į Lietuvą, pigus, naudokitės proga. Nusiuntimas greitas ir gvarantuotas. **Laivakorčių Agenturą** į Liepojų, Hamburgą, Bremą, Rotterdamą ir Antverpą, į Lietuvą ir iš Lietuvos, atitraukiu šeimynas.

Padarymas pasų kelionei ir kiti dokumentai, pavedime dalių pirkime ir pardavime. Pinigus siųskite per pašto Money Order. Atsakymui pridėkite 2c. krasos ženklelį.

JUOZO AMBRAZIEJAUS AGENTURA,
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
TEL. GREENPOINT 4548. A. L. T. S. NARYS.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką.

H. CABITT,
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

CUNARD LINIJA

Tiktai 9 dienas iki **Hamburgo ir Liepojaus** pro Angliją.

Laivas **AQUITANIA**
Gruodžio 14 d. 1920

Trečios klesos kainos:
iki Hamburg. 125.00
iki Liepojaus $145.00
Ir karės taksų $5.00

Agentas yra Jusų mieste, kreipkitės prie Jojo.

Maloni Šiluma Šaltoj Dirbtuvėj

Vietoj pirkti įrankius kitiems metams, pasitaisyk darbovetę, kad butų šilta ir smagu. Perfection pečius, kerosinu šildomas, suteiks šilumą bile kada, ir į kelias minutes. Sulyginamai ekonomiškas šildymas. Visur ir visose dalyse namų. Kaip tai, virtuvėj, svečių kambaryje ar valgių sankrovoje. Perfection pečius gali buti pageidaujamas, šaltame žiemos laike. Perfection pečius duos šilumą per aštuonias valandas, su vienu galionu Secony kerosino.

Geresniam rezultatui, vartok Secony kerosiną.

SOCONY KEROSENE OIL

PERFECTION
Oil Heaters
STANDARD OIL CO. OF NEW YORK

BAMBINO

Vaikai myli jį! Jie prašo daugiaus!

Jis užlaiko vidurius geroj tvarkoj. Jis vaikus padaro linksmais ir sveikais! Susideda iš tyriausių sudėtinių ir neturi savyj nuodingų dalių. Saugus, užtikimas, vidurius paliuosuojantis vaistas! Veikia greitai—maloniai.

Pirm negu pirksi, žiurėk, kad "Bambino Lėlės" paveikslas butų ant pokelio.

50c. vaistinyčiose arba 60c. su persiuntimu, užsisakant nuo išdirbėjų:
F. AD. RICHTER & CO., Bush Terminal Bldg. No. 5, BROOKLYN, N. Y.

Vietos žinios.

DR. J. ŠLIUPAS BOSTON'E.

Pereitą ketvergo vakarą, gerb. Dr. Šliupas kalbėjo South Boston'e Lietuvių Labdarystės svetainėje.

Kalbėtojas, kaip visados, taip ir dabar apibudino musų tautos reikalus, ragino prie vienybės ir susipratmo, o Lietuva su Vilniumi pasiliks amžinai musų. Antroje kalbos dalyje nurodė, kokią svarbią role gali atlikt lietuviams komercijos laivynas, tad ir kvietė prisidėti, kas tik išgali prie Lietuvos Garlaivių Bendrovės.

Antru kalbėtojum buvo adv. F. J. Bagočius. Šis taipgi skatino South bostoniečius pirkti L. G. B. šėrus, kurie parsiduoda po 33 dol. Parduota apie 90 šėrų. Dr. J. Šlupas labai pakakintas išvažiavo pėtnyčios ryte į Albany, N. Y.

DR. D. ALSEIKOS MISIJA.

So. Boston'o lietuviai pirmas Dr. Alseikos prakalbas turėjo laimę išgirsti pereitą nedėlios vakarą, Lietuvių svetainėje. Žmonių prisirinko tiek, kad prisipildė grustinai svetainė, daugelis stačių turėjo stovėti.

Dr. Alseika daug žingeidžių žinių mums pareiškė, kaip jam pačiam teko pergyventi Vilniuje dvejas bolševikų okupacijas tame mieste. Nurodė, kokis skirtumas buvo po bolševikais ir jėjus lietuvių valdžiai, kaip biauriai lenkai lietuvius apvilė atsiųsdami įsigriauti Zeligowskį su jo kariuomene į Vilnių. Vis tai buvo dvarponių apgynimui daryti žygiai, kurių daugybės dvarų Lietuvoje yra dalinama žemė mažažemiams ir bežemiams Lietuvos valdžios.

Dr. Alseika kvietė visus savo aukoms paremti jo misiją Vilniaus atvadavimo, varymo propagandos Vilniaus apskrityje, kur žmonės yra per daugelį metų ponų lenkų kvailinami ir pavergti. Jiems reikia išrodymo per spaudą ir Valstiečių Sąjungą, kad paliktų Lietuvos priekiais piliečiais. Tam tikslui buvo renkamos aukos. Sumesta geros valios lietuvių $90.78. Žinoma, iš tiek publikos nėra daug, bet reikia atsiminti, kad daugelis kriaučių streikuoja kelinta sąvaitė ir bedarbėms esant čia eina vienos po kitų rinkliavos. Ir taip So. Boston'o lietuviai pasirodė gerais lietuviais; jie remia visus Lietuvos reikalus sulig išgalės.

Prakalbas rengė vietos Sandaros 7 kuopa,

SO. BOSTON'O NUOTIKIAI.

Pereitoje nedėlioje, gruodžio 5 d. buvo Lietuvos Gelbėjimo dr-jos milžiniškas susirinkimas, pamargintas žymiomis kalbomis ir dainomis. Tai buvo vienas iš puikiausių, kokį senai So. Boston'as yra turėjęs. Viena, kad publikos buvo daugybė, taip kad neužteko krėslų, ir pusė publikos stovėjo. Ir reikia pasakyti, kad nekokis patogumas išstovėti suvirš dvi valandi, o visgi stovėjo, ir pastebėtinai gražiai ir ramiai užsilaikė, ką pastebėjo ten buvęs vienas Dr. Amerikonas ir pasigėrėjo lietuviais, kad jie išgirdę šaukiantį pagelbos balsą savo brolių už jurių-marių kovojančių už laisvę ir neprigulmybę, susirinko taip skaitlingai jiems pritarti ir sušelpti.

Susirinkimą vedė M. Damijonaitienė, kalbėjo gerb. aptiek. K. Šidlauskas, Dr. Reimer, Nadas Rastėnis, S. Geniotis. Gerb. Šidlauskas, neseniai sugrįžęs iš Lietuvos, ir savo akimis matęs, kaip ten žmonės kovoja už Lietuvos laisvę. Ir jis sakė, kad mes ne žmonės butume, jei šitoj kritiškoje valandoje jiems nepagelbėtume. Gerb. N. Rastenis, buvęs Amerikos kareivijoje užrubežėje ir buvęs smarkiai sužeistas, patsai geriausia patyrė, ką reiškia panašiam padėjime mielaširdystė. O tai parodęs pirmiausia Raud. Kryžius. Dr. Reimer, ir-gi neišpasakytai gražiai nupiešė kalbėjo simbolą Raud. Kryž.

Muzikalę dalį išpildė gerai žinoma bostoniečiams p-lė Šarkaitė. Jį šį kartą žavėjo publiką, savo maloniu balseliu. Ir Dorchesterio gerb. Vyšniauskai labai publiką palinksmino savo artistiškais gabumais. Vienu žodžiu, susirinkimas buvo labai pasekmingas. Daug prisirašė prie L. G. Dr-jos metinių narių, sumokėdami po $2.00 ir šiaip smulkesnių aukų. Viso surinkta $126.33.

Užbaigę programą su Liet. himnu, kurį visi sustoję sugiedojo. Valio bostoniečiai!

Ten Buvęs.

"KALVIO DUKTĖ" SCENOJE.

Pereitą subatos vakarą, gruodžio 4 d., Lietuvių svetainėje, Dramos ir Muzikos draugija "Gabija", pirmu-kart So. Boston'e statė trijų veiksmų dramą "Kalvio Duktė", J. Zolp'o parašytą.

Lošime dalyvavo sekanti asmens:

Aloizas Bartašius, kalvis — J. Trebulauskas, Kaste, jo duktė — O. Baltušiutė, Baltramiejus Jurgutis, kalvio pagelb. — V. P. Jaukauskas, Kazys Mažutis, amerikietis — P. Apšiega, Juozas Narvila, kaimietis — A. Bendoraitis, Stepas Gumbauskas, kaimietis — V. Barevičius, Dionizas Dautoras, dešimtininkas— S. Kontautas, Jonas Grineveckis, tik sugrįžęs iš kariuomenės — M. Biekša, Barb. Grineveckienė, Jono motina — M. Puodeliutė, Lola, Jono sesuo — M. Vilkauskiutė, Pranas Jurgutis, Baltraus brolis — P. Zokaitis, Frederich von Hern, vokiečių oficierius — A. J. Gotoutas. **Kareiviai:** J. Gustaitis, J. Bulskis, J. Kapočiunas, K. Žibikas, M. Naciackas, K. Adomkevičius.

"GABIJA" IR JOS VEIKIMAS.

D. ir M. D. "Gabijos" lapkr. 28 d. įvyko susirinkimas. Buvo rinkimas naujos valdybos ateinantiems metams. Išrinkta sesekančiai: pirm. A. Juodgudis, vice-pirm. V. P. Jaukauskas, užraš. rašt. A. J. Gotoutas, fin.-rašt. O. Baltušiutė, kasierius A. Bendoraitis, maršalka J. Gustaitis. Scenerijų - kostumų komisija: A. Mockievičius ir J. Kapočiunas; spaudos komisija: J. Palionis ir F. Zokaitis; knygius J. Tribuliauskas. Linkėtina naujai valdybai pasekmingai veikti, negu buvusiai. Nes buvusios valdybos nariai, išskiriant raštininkus, saldžiai miegojo veik visus metus.

Kaslink veikimo, nutarta artimoje ateityje statyti koncertą.

Tad narės ir nariai turėtų lankyti kiekvieną repeticiją. Dar žodis toms lietuviškoms panelėms, kurios nieko neveikia. Jau atėjo laikas susiprasti! Niekas negali pasakyti, kad So. Boston'e mažai lietuvaičių. Jų yra gana daug. Bet, išskyrus mažą veikiančių dalį, kitos paskendę svetimtaučių miglose. Gana jau svetimtaučių dvasia kvėpuoti! Stokite prie darbo, kurs neštų garbę jums pačioms ir tautai.

Dar nepaprasta naujiena So. Bostoniečiams ir apielinkės lietuviams: Sausio 9 d., 1921 m. bus So. Boston'e gerb. komp. M. Petrausko koncertas, tai bus pirmas iš po kelionės į Lietuvą.

Gabijietė B.

RINKIMAI.

So. Bostono Liet. Labdarystės Dr-jos likos išrinkta valdyba sekantiems metams: pirm. L. Stasiulis, vice-pirm. P. Jankauskas, protokolų rašt. F. Zokaitis, fin. rašt. J. Lekavičius, kasierius J. Gegužis, maršanka J. Sangaila; Board Direktoriai: J. Palaima, K. Žibikas ir M. Plepis.

BOSTON TALBOT'O STREIKAS.

Boston Talbot'o kriaučių streikas tęsiasi ir toliaus. Pakol kas, streikas eina pasekmingai, bet paskalai buvo paleisti, buk streikas užbaigtas. Tas vien tiktai melas ir akių apdumimas, ir buvo bandyta darbininkus suvadžioti, bet tas visas melas ir netiesa; tas visas buvo daryta su Talbot Co. pasekėjais ir tais visais musų priešais, kurie šiandie iš lietuvių atsiranda ir agituoja ir bando streiką laužyti. Ir dabar streiklaužiauja lietuviški kontrakčiukai, ar taip sakant boseliai. Tai net sarmata tokiems, kurie šiandie bando streiką laužyti. Bet, išskyriant musų boselius, taip visi vienybėje laikos, ir nėra abejonės, kad streikas bus laimėtas, tiktai reikia vienybės ir solidarišku mo, ir netikėkitė bile kalbai, ką viskas paskeista, tas tiktai melas. Ir turim laikytis vienybės, o streikas bus laimėtas. O kuomet viskas bus užbaigta, bus treiko komisijos pranešta. Bet kuomet taip kas kitas pasivadinęs unijoms skelbia, kad viskas sutarta,, tai tiktai vien melas ir suvadžiojimas organizuotų darbininkų. Mes neturime tokius pranešimus imti domai, bet musų privalumas ir vienintėlis išėjimas laikytis organizacijos tos į kurią mes visi Boston'o kriaučiai priklausome, nes tai yra musų vienatinė tik užtarėja—organizacija, į kurią mes priklausome.

Tai, broliai larbininkai laikykimės vienybės, o streikas bus laimėtas. Bet tikrai reikia vienybės, ir bus pagerintas musų pačių buvis vien tiktai per organizacijas ir vienybę. O kuomet bus galas, tai bus per spaudą pranešta- streikų presos komisijos.

Streiko Presos Komisija:
J. J. Peldžius, J. J. Lukauskas, J. A. Zerdeckas.

SVARBUS SUSIRINKIMAS

S. L. Šv. Kazimiero draugija Lapkričio 28 d. nutarė Lietuvos Gynimo Komitetui aukuoti 500 doliarių: nariai sumokės po $1.-00, iš iždo pridės ligi 500 doliarių. Pinigai nutarta siųsti per Lietuvos Misiją. Nutarta prisidėti prie Lietuvos Piliečių Sąjungos, išrinkta 3 atstovai: Petras Jankauskas, Kazimieras Gaidys, Antanas Bendoraviče.

S. L. Šv. Kazimiero Dr-jos,
Sekr. **Stasys Mockus.**

Sekančiame ketvergo vakare įvyks pasėdis L. G. Dr-jos "Sandaros" raštinėje. Visi tuomi interesuoti malonėkite atsilankyti ir atsinešti kvitų knygeles ir pinigus, nes bus atskaitos ir pasiųsti pinigai į centrą.

Kviečia Komitetas.

DOVANOS KALĖDOMS

Diemantai, perlai, briljantai, auksai, sidabrai ir kitoki brangųs išdirbimai pritaikyti dovanoms del Kalėdų. Kaina teisinga ir labai prieinama kiekvienam darbininkui, kuris pirks nors už vieną doliarį vertės, tam duosime gražų sieninį kalendorių arba gradusninką. Kalendorius parodo jusų gimino dieną ir kokis akmuo priklauso į jusų žiedą. Taigi pirkdami žiedą sau arba jusų draugei niekados jusų pinigai nenueis veltui, o nusipirksite laimę.

P. VALUKONIS,
375 Broadway, So. Boston, Mass.

NETOLI STATE HOUSE
Boston, Mass.
Parsiduoda RESTAURANAS

10 marmorinių stalų, 26 kedės, registeris, typewriteris, deska, show kases, du pečiai, fenas, elektros signas; biznis gerai išdirbtas. **Nepraleiskite auksinės progos!** Taipgi galima išmainyti ant grocernės arba bučernės. Kaina visai žema, ir išlygos lengvos.

Del platesnių žinių kreipkitės pas:

ANTANĄ J. KUPSTIS,
332 Broadway, So. Boston, Mass.

PIGIAI

Priverstas Parduoti.

Pekernė, 3 namai, išdirbtas biznis. 2 pečiai del kepimo lietuviškų duonų, 2 trokai, mašina duonai minkyti ir kitoki įrankiai turi buti parduoti iki Dec. 1, arba savininkas bus priverstas skolinti pinigų ant brangių nuošimčių del apmokėjimo mirusių giminių skolų. Galima pirkti viską sykiu arba asabniai. Savininkas priims pirmutinį pasiulymą. Todel, kam yra reikalingas seniai išdirbtas biznis ir namai su visomis vigadomis, nelaukite nė minutės, ateikite apžiurėti ir jeigu patiks gausite pigiai arba pusvelčiui.

Sveikiausias Darbas.

Dirbti ant ukės ir buti bosu (darbdaviu) pats ant savęs. Todel pirkite 85 akerių farmą: 10 karvių, 3 arkliai, 2 kiaulės, pirmos klesos budinkai ir visi ukės įrankiai prie State Road, arti didelių miestų — Haverhill ir Lawrence tiktai 6 centai ant karo iki didžiausių audinyčių ir kitokių dirbtuvių Mass. valstijoje. Prekė ir išlygos nebrangios.

Ar Norite Mainyti

Savo mažiuką namą ant didesnio. Mes turime ant greito pardavimo murinį namą su 3 štorais ir 9 šeimynoms, su visokiais parankumais Dorchesteryje, arti So. Boston'o. Jeigu turite namą ir kiek pinigų galima apsimainyti. Rendos neša $5220 doliarių į metus. Prakė ir išlygos visai nebrangios

BRIGTON'E

3 namai, 6 šeimynos su visokiomis vigadomis, labai puikioj vietoje. Prekė 7500. Savininkė yra labai sena moteriškė ir gal parduos dar pigiau.

WATERTOWN

Du 2 šeimynų nauji namai po 6 kambarius, kožnai šeimynai šiluma, vanios, elektrikas pijazai ir 5500 pėdų žemės, ikivalės vietos del garadžiaus. Rendos $78.00 per mėnesį. Prekė $7800. ir 1500 doliarių įmokėti.

ROXBURY

3 šeimynų, 17 kambarių 6 metų senumo namas, su visomis vigadomis ir 3 furnisai sklepe. Rendos neša $78.00 doliarių per mėnesį. Prekė $6400.00.

DORCHESTER

17 kambarių murinis namas pečiai, maudynės, skalbinės, štiminiai 3 pečiai sklepe, ant plataus stryto, arti Parko. Prekė $7500.00 ir $1500. doliarių įmokėti.

2 šeimynų, 10 kambarių, skalbynės, toiletai, gazai, vania ir visas gerai aptaisytas medinis atskirai budavotas namas. Prekė $2500.00 ir $500 doliarių įmokėti.

18 kambarių nauji namai su elektrika ir šiluma atskiri del kožnos šeimynos prie pat byčių (beach), labai puiki vieta gyventi, parduos visai nebrangiai.

CAMBRIDGE

2 namai po 6 šeimynas, kožnas po 6 kambarius del kožnos šeimynos ir su visais parankumais, labai geroj vietoj. Prekė ir išlygos labai pigios, už tai, kad savininkė gyvena Philadelphijoje ir jei per toli atvažiuoti, apžiurėti namus. Kas nori pirkti gerus namus **Cambridge, tai yra geriausia proga.**

SO. BOSTON

3 šeimynų, 14 kambarių, toiletai, gazai del kožnos šeimynos, arti F St. Prekė $2650.00 ir $700 dol. įmokėti.

2 šeimynų namai, 15 kambarių su visokiais parankumais, šiluma ir elektros šviesa, arti vandenio, kas norėtų gyventi So. Boston'e turtingoje vietoje, tai yra geriausia proga papirkti vieną iš geriausių namų So. Boston'e.

GAL NEDIRBATE?

Ir gal dabar turit daug laiko? Jeigu taip, tai malonėkite užeiti į musų pirmutinę ir dabar didžiausią lietuvių AGENTURĄ ir mes aprodysime daugybę puikių ukių ir namų. Nedaro skirtumo, kur tamstos norėtumėt pirkti namą arba ukę, mes galim tamstai patarnauti teisingai ir atsakančiai.

10,000 KALENDORIŲ

Dykai visiems, kuriems tik yra reikalingas didelis Naujų Metų kalendorius su šventėmis. Po 1-mai Gruodžio šių metų kas tik užeis į musų ofisą gaus atsakantį kalendorių iš

LITHUANIAN AGENCY
A. IVAŠKEVIČIAUS Ofisas,
361 Broadway
So. Boston, Mass. Tel. S. B. 605.

Lietuvių Rakandų Bendrovė
(FURNITURE STORE)

Parduodam visokius Rakandus užmokant ir duodam ant išmokesčio Užlaikom savo troką, pristatom daiktus į kitus miestus ir perkraustom iš vienų namų į kitus.

268 Broadway, So. Boston, Mass.
Telephone So. Boston 839-W.

Žmogue kasosi galvą, kad palengvint niežėjimą. Kasjmasi pasidaro paprociu, ir tuomet žmogus kasosi nejučioms. Bet jis žino, kad jam niežti, ir visi kiti tą žino.

Vyrai ir moterjs kenčia niežėjimą nuo pleiskanų, o kenčia bereikalingai, nes tą niežėjimą galima lengvai prašalinti. Nebus daugiau niežėjimo, kasjmosi, plaukų slinkimo ir kitų nesmagumų, įvykstančių nou pleiskanų.

RUFFLES

panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visas pleiskanas. Paskui tik retkarčiais suvilgymas galvos apsaugos ją nuo pleiskanų atsinaujinimo.

RUFFLES yra maistinga maudynė galvos odai ir plaukams. Ji nesugadins nei jautriausios odos. Jus negalite apsieiti be RUFFLES, jei turite pleiskanų.

Jus aptiekininkas parduos jums už 65c. bonkutę. Mes taipgi galime atsiųst jums tiesiog, jei gausime nuo jusų 75 centus pačto markėmis ar money order, kuriuos siųskite šiuo adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

S. Cogan Shoe Co.
158 ESSEX ST., LAWRENCE, MASS.

Lawrenc'o ir apylinkės lietuvių vyrų, moterų ir vaikų, kviečiame atsilankyti į musų **Krautuvę** ir pažiurėti musų **tavoro** ir **čienių.** Pirkite, o persitikrinsite. Jeigu čeverykai netiktų, kad ir panešioti, mes paimsime atgal ir sugrąžinsime pinigus, jeigu nenorėtumėt naujos čeverykų poros.

Musų čeverykai yra tiesiog iš dirbtuvės ir keletą doliarių gausite pigiau negu pas kitus krautuvninkus visoj Essex gatvėje.

Pas mus galite susikalbėti savoj lietuvių kalboje.

CUNARD LINE

Didžiausias Laivas Plaukentis į Hamburgą

Laivas SAXONIA 14,300 tonų Sausio 18, 1921
Kabinetas kainuoja $180.00 ir karės taksų $5.00
3-čia klesa " $125.00 " " "

Tiesiog į Hamburgą.

3-čia klesa iki Eitkunų per Hamburgą $130.40, pridedant 5 dol. karės taksų. Yra agentas jusų miestelyje arba artimam mieste.

Nauja Lietuvių
SPAUSTUVĖ

Atidaroma nauja lietuvių spaustuvė. Jau dirbama įvairės rušies spausdiniai. Jei Kalėdoms norėtumėte pasidaryti geriousios rušies spausdinių, duokite mums juos padaryti.

KERDIEJŲ SPAUSTUVĖ
(KERDIEJUS PRESS)
598 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Prie Flood Square, Ruimas 2

Tel. S. B. 2488
DR. J.C. LANDŽIUS - SEYMOUR
LIETUVIS
Gydytojas ir Chirurgas
366 Broadway, S. Boston, Mass.

Dr. Tessmer
DENTISTAS
306 Main St., Worcester, Mass.
viršui "Iver Johnson" kautuvės

Patyręs dentistas, prieinamos kainos. Atdara subatoms po pietų. Nedėliomis pagal sutartį. Telephonas Park 3310.

KASDIENINIS MAISTAS VISIEMS REIKALINGAS

Žinomas senas biznierius
ANT. NAUJOKAITIS
208 West Fifth Street, South Boston, Mass.

ATIDARĖ visokių produktų krautuvę, kaip tai Mėsos Markėtą ir Grosernia. Kviečia visus apielinkės lietuvius kreiptis su pirkimu maisto ir kitų smulkmenų, čia rasite geras prekes ir mandagų patarnavimą.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H.S. Stone O.D.
Akiu Specijalistas.
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatviu. South Boston.

REIKALINGAS energiškas žmogus kiekviename mieste ir miestelyje sekančiose valstijose: Masschusetts, New Hamshire ir Rhode Island, represantuoti didelę Boston'o firmą. Patyrimas nereikalingas. Galima visą laiką arba dalį laiko dirbti.

Adresas:
MERRILL & CALHOUN,
28 School St., Boston, Mass.

PAJIEŠKAU savo giminaičio (žento) Juozapo Garsko, prieš karę gyveno 144 Pressumpscott St., Portland, Me. Kur dabar randasi, meldžiu atsišaukti šiuomi adresu:
AMILIJA GINTALIENĖ,
Kalno gat., Nr. 388, Telšiai,
LITHUANIA.

PARSIDUODA FOTOGRAFIJŲ GALERIJA—STUDIJA.
Bostono apielinkėje, biznis išdirbtas per daugelį metų ir dabar eina labai gerai. Norinti pirkti, teiksis atsikreipti į "Sandaros" Administraciją.